

LIKKUTEI TORAH • SHIR HASHIRIM • MAAMAR 19

להבין ענין הטעם למה שהאתדל"ע הבאה אחר האתעדל"ת...

Comprendre pourquoi l'éveil
d'en haut qui suit l'éveil d'en bas

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/shir-hashirim/19/

1 להבין ענין הטעם למה שהאדל"ע [שהאתערותא דלעילא] הבאה אחר האתעדל"ע [האתערותא דלתתא] והוא

מ"ש ואשה כי תזריע תחלה אזי וילדה זכר שהיא בחי' האהבה רבה בנשמו' [בנשמות] מי לי בשמים כו'

Pour comprendre la raison pour laquelle l'éveil d'en haut qui vient après l'éveil d'en bas — et c'est ce qui est écrit : « Lorsqu'une femme donne sa semence » en premier, alors « elle enfante un mâle » — correspond au niveau du grand amour (ahava rabba) dans les âmes : « Qui ai-je au ciel... », etc.,

שלא ע"מ [על מנת] לקבל פרס כו' משא"כ התעוררות האהבה בנשמות הבאה מבחי' אתעדל"ע [אתערותא

דלעילא] שמאליו מלמעלה למטה שלא ע"י אתעדל"ע [אתערותא דלתתא] בתחלה והוא הנק' איש מזריע

תחלה אזי אינו

qui ne vise pas à recevoir une récompense, etc. En revanche, l'éveil de l'amour dans les âmes qui provient du niveau d'un éveil d'en haut survenant de lui-même, de haut en bas, sans qu'un éveil d'en bas l'ait précédé — ce qui est appelé « l'homme donne sa semence en premier » —, alors il n'est plus...

אלא וילדה נקבה שהוא בחי' אהבה זוטא ע"ד נשים דעתן קלות שהוא האהבה על מנת לקבל פרס

לדבקה בו וליהנות מזיו כו' בבחי' לגרמיה כו' וכמבואר כ"ז [כל זה] בפ' תזריע בד"ה שוש תשיש.

qu'« elle enfante une femelle », ce qui correspond au niveau d'un petit amour (ahava zouta), selon l'expression « les femmes ont l'esprit léger » : c'est un amour qui vise à recevoir une récompense, afin de s'attacher à Lui et de jouir du rayonnement, etc., dans une perspective intéressée, etc. Tout cela est expliqué dans la paracha de Tazria, dans le discours commençant par « Elle se réjouira assurément ».

2 וגם להבין הטעם למש"ל [למה שכתוב לעיל] בפ"י צאינה וראינה בנות ציון כו' בעטרה שלראות בעטרה

שעטרה לו אמו שהוא בחי' כתר אין צריך ללבושים משא"כ השגות הנשמות בגי"ע [בגן עדן] טעמי התורה

Et aussi comprendre la raison de ce qui a été expliqué plus haut au sujet du sens de « Sortez et regardez, filles de Sion », etc., « la couronne » : pour regarder « la couronne dont sa mère l'a couronné », qui correspond au niveau de Kéter (la Couronne), nul besoin de vêtements, tandis que les perceptions des âmes dans le Gan Eden des raisons de la Torah,

שהוא בחי' חכמה הוא דוקא ע"י הלבושים דלכאורה כלפי לייא הרי העטרה והכתר הוא בחי' גבוה יותר הרבה וא"כ אם בהתגלות הזיו א"א בלי לבוש

qui relève du niveau de 'Hokhma (sagesse), se font précisément par l'intermédiaire des vêtements. Car, à première vue, c'est tout le contraire : assurément, l'atarah (couronne) et Kéter sont d'un niveau bien plus élevé ; dès lors, si, pour la révélation du rayonnement, il est impossible [de percevoir] sans vêtement,

(ועמ"ש מענין לבושים אלו ע"פ ואברהם זקן בא בימים ובד"ה ועשית בגדי קדש) שבו ועל ידו יושג הזיו (et voyez ce qui est écrit au sujet de ces vêtements à propos du verset «Avraham était âgé, avancé en jours», ainsi que dans le maamar commençant par «Et tu feras des vêtements sacrés»), dans lesquels et par l'intermédiaire desquels le rayonnement est perçu,

כמו שא"א לראות אור גדול אלא ע"י הפסק זכוכית עד"מ. איך בהתגלות הכתר נאמר צאינה מהלבושים וראינה בעטרה כו'.

tout comme, à titre d'analogie, il est impossible de regarder une lumière intense autrement qu'à travers un verre interposé, comment peut-on dire, au sujet de la révélation de Kéter : «Sortez» des vêtements «et regardez la couronne», etc. ?

ויובן זה ע"ד המבואר בע"ח [בעץ חיים] בענין כללות ירידת החיות והמשכת השפע מאור א"ס ב"ה בכללות כל ההשתלשלות בכלל שיש ב' מיני השפעה.

Cela se comprendra à la lumière de ce qui est expliqué dans Etz Chaim au sujet de la descente générale de la force vitale et de la diffusion de l'influx depuis la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, à travers tout l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout) dans son ensemble : il existe deux sortes d'influx.

הא' הוא הבא ונמשך תמיד מלמעלה למטה אף גם שלא על ידי אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] והעלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] רק נמשך מאליו מלמעלה מצד כי חפץ חסד הוא.

Le premier est celui qui vient et se prolonge constamment d'en haut vers le bas, même sans éveil d'en bas ni élévation des mayin noukvin (les eaux féminines) ; il se prolonge plutôt de lui-même d'en haut, car «Il désire la bonté».

3 וכמ"ש המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית. ובחי' ירידת השפעה זו עם היות שרש ירידתה הוא מצד עוצם רב טוב וחסד עליון שמאור א"ס ב"ה ממש עכ"ז [עם כל זה] אינו נמשך ויורד

Comme il est dit : « Celui qui, dans Sa bonté, renouvelle chaque jour, constamment, l'œuvre de la Création. » Et cette descente d'influence, bien que la racine de sa descente procède de l'intensité de l'abondante bonté et de la bonté suprême de la Lumière infinie (Or Ein Sof) elle-même, béni soit-Il, n'est néanmoins pas attirée et ne descend pas

אלא מבחינת חיצוניות ולא מבחי' פנימית האור ולכן ג"כ אינו מאיר ומתגלה בהם להיות בהם איזה שינוי ותוספת על מדרגתו

si ce n'est de la dimension extérieure ('hitsoniyout), et non de la dimension intérieure (pnimiyout) de la lumière. C'est pourquoi, également, elle ne brille pas et ne se révèle pas en eux de manière à y produire quelque changement ou accroissement au-delà de leur niveau,

אלא רק לחדש הישנות שלא תחסר ולא תעדיף כו' (ע' [עיינן] בהקדמת מהר"ן [מהר"ר נתן שפירא] שפירא בפע"ח [בפרי עץ חיים] ולזה הם שואפים כו' ובענין זה אין להם חלק בתחתונים כלל כו'

mais seulement à renouveler ce qui est ancien, afin qu'il ne manque ni ne dépasse, etc. (Voir l'introduction de Rabbi Nasan Shapira à Pri Etz Chaim : « Et c'est à cela qu'ils aspirent, etc., et en cette matière, ils n'ont aucune part dans les êtres inférieurs, etc. ;

אמנם יש עוד רב תועלת בעבודתנו כו' ויהיה תוספת כו' עד שלא יחשוב קצבתם כו' בערך התוספת ההיא כו' והיינו המיוחס כו' ע"ש וזהו הבחינה השנית דכאן).

Cependant, notre service présente encore un grand bénéfice, etc., et il y aura un accroissement, etc., au point que leur mesure assignée ne sera pas prise en compte, etc., en comparaison de cet accroissement, etc., et c'est ce qui est attribué, etc. » Voir là-bas. Et c'est le deuxième niveau [dont il est question] ici.)

והבחינה השנית הוא בחינת ההשפעה הבאה ונמשך מבחינת פנימית יותר מההשפעה הראשונה ויש בזה מעלות ומדרגות אין קץ ועל ידי זה ההוספת אור יזדככו העולמות זיכוך רב כו'

Le deuxième niveau est l'influence qui vient et est attirée d'un niveau plus intérieur que la première influence. Elle comporte des degrés et des niveaux sans fin, et par cet accroissement de lumière, les mondes seront grandement purifiés, etc.,

לפי ערך האור והגילוי ובחי' השפעה פנימית זו הוא הבא ע"י העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] דוקא שהוא בחינת הביטול וההעלאה מלמטה למעלה שאז דוקא יאיר ויומשך המשכה זו כו'

à la mesure de la lumière et de la révélation. Et cette influence intérieure est celle qui vient précisément par l'élévation des mayin nukvin (les eaux féminines), qui consiste en l'annulation de soi (bitoul) et en une élévation d'en bas vers le haut ; car c'est alors seulement que cet influx brillera et sera attiré, etc.

(ושני בחי' אלו הוא מ"ש בסידור האריז"ל [האריז"ל זכרוננו לברכה] בכוונת ק"ש [קריאת שמע] והוא בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער הק"ש [הקריאת שמע] פ"ו ופ"א [ופרק י"א] כי יש ב' מיני יחודים באו"א [באבא ואימא] האחדזיווג פנימי דאו"א [דאבא ואימא] כו' וזה אינו תדיר רק ע"י עליות מ"ן [מ"ן נוקבין] דזו"נ [דזעיר אנפין ונוקבא]

(Ces deux niveaux sont ceux qui sont mentionnés dans le Siddour de l'Arizal à propos de l'intention du Chema, ainsi que dans Pri Etz Chaim, Sha'ar Kerias Shema, chapitres 6 et 11 : il existe deux sortes d'unions en Abba et Imma ('Hokhma et Bina). La première est l'union intérieure (zivoug) d'Abba et Imma, etc., et elle n'est pas constante : elle ne se produit que par les élévations des mayin nukvin de Zeir Anpin (les attributs émotionnels) et de Noukva (le féminin / Mal'hout),

וזה נעשה על ידי תפלתנו ומצותינו כו'. וזיווג ב' הוא זיווג חיצונית דאו"א [דאבא ואימא] והוא רק לחיות העולמות קיום הכרחי וזה אינו נפסק כי א"א להיות בלי חיות וזה נעשה מעצמו שלא על ידי מ"ן [מ"ן נוקבין] דזו"נ [דזעיר אנפין ונוקבא]

et cela se réalise par notre prière et nos mitsvot, etc. La deuxième union est l'union extérieure d'Abba et Imma ; elle n'a pour but que la force vitale des mondes, leur subsistance nécessaire ; elle ne cesse jamais, car il est impossible d'exister sans force vitale (force vitale) ; et elle se réalise d'elle-même, sans les mayin nukvin de Zeir Anpin et Noukva

ולא על ידינו וכ"ה בע"ה [בעץ חיים] שער הזיווגים פ"א ובשער הנסירה רפ"ב ועמ"ש מענין זה בד"ה שוש אשיש בה' ועמ"ש בביאור על פסוק זכור את יום השבת לקדשו ועמ"ש במ"א ע"פ המאמר הזהר פ' פנחס)

et non par notre intermédiaire. Il en est de même dans Etz Chaim, Sha'ar HaZivugim, chapitre 1, et dans Sha'ar HaNesirah, au début du chapitre 2. Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par «Je me réjouirai assurément en D.ieu», ainsi que dans l'explication du verset «Souviens-toi du jour du Chabbat pour le sanctifier», et ce qui est écrit ailleurs au sujet du passage du Zohar, Parachat Pin'has.

(דרמ"ט) ואעלת לגו טורא דחשוכא ומתמן ארחת מזונא כו'. והנה עפ"י [על פי זה] יובן ענין הנ"ל דאיש מזריע תחלה יולדת נקבה

(folio 249) : «Et elle pénétra dans la montagne des ténèbres, et de là, elle obtint sa nourriture», etc. À présent, cela permet de comprendre ce qui a été mentionné plus haut : lorsque «l'homme émet sa semence en premier, elle enfante une fille»,

דהיינו כשהתעוררות בנש"י [בנשמות ישראל] נמשך מבחי' התעדל"ע [האתערותא דלעילא] הבאה מלמעלה מעצמו שעם היות התעוררות זו הוא ממקום ומדרגה גבוה שהרי סיבת המשכה זו הוא כי חפץ חסד הוא וכמו שהיה בבריאת העולם.

c'est-à-dire lorsque l'éveil des âmes d'Israël découle de l'éveil d'en haut qui vient d'en haut de lui-même : bien que cet éveil provienne d'un lieu et d'un niveau élevés, puisque la cause de cet influx est «car Il désire la bonté», comme ce fut le cas lors de la création du monde,

אמנם עכ"ז [עם כל זה] אינו נמשך ומאיר בהם אלא בבחינת חיצוניות (וכנ"ל שנקרא זיווג חיצוניות דא"א [דאבא ואימא]) וע"כ אף כשנמשך מזה הולדה והתפעלות בכנסת ישראל הוא רק בחינת יולדת נקבה שהוא קטנות האהבה.

néanmoins, il n'est attiré en elles et n'y brille que selon la dimension extérieure (comme mentionné plus haut : on parle de l'union extérieure d'Abba et Imma). C'est pourquoi, même lorsqu'une naissance et un éveil émotionnel en découlent dans la Communauté d'Israël, il ne s'agit que du niveau de «elle enfante une fille», c'est-à-dire d'un amour dans son état de petitesse (katnout).

משא"כ בחי' התעדל"ע [האתערותא דלעילא] הבא מלמעלה למטה בנש"י [בנשמות ישראל] ע"י קדימת בחי' העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] בבחי' ביטול ואתעדל"ע [ואתערותא דלתתא] מלמטה למעלה דוקא והוא ענין אשה מזרעת תחלה

En revanche, lorsque l'éveil d'en haut descend vers les âmes d'Israël précisément après que des mayin noukvin ont été élevés au préalable, par l'annulation de soi et un éveil d'en bas, de bas en haut — c'est là le sens de «la femme émet sa semence en premier» —,

אזי התעדל"ע [האתערותא דלעילא] פועל להיות יולדת זכר שהוא בחינת אהבה רבה כו' לפי שאתעדל"ת [שאתערותא דלתתא] זו נמשך מבחינת פנימית ונמשך להם ג"כ בבחי' פנימי וגילוי לפועל ולהוליד בהן אה"ר [אהבה רבה] ופנימית הלב:

alors l'éveil d'en haut produit «elle enfante un garçon», qui correspond au niveau du grand amour, etc. En effet, cet éveil d'en bas découle de la dimension intérieure, et l'influx qui leur parvient est lui aussi intérieur et révélé, de manière à agir et à faire naître en elles un grand amour et l'intériorité du cœur:

4 ב ועתה יובן ג"כ ענין צאינה וראינה כו'. דהנה ההפרש שבין תורה למצות למטה הוא כי התורה הוא הביאור והשכל לפרש כל פרטי עניני המצות איך ומה לעשותם.

2. À présent, on comprendra également le sens de « Sortez et contemplez », etc. En effet, la différence entre la Torah et les mitsvot dans les mondes inférieurs est que la Torah expose et explique, par l'intelligence, tous les détails des mitsvot : comment les accomplir et ce qu'il faut faire.

ונמצא שהתורה היא בחי' הפנימית והמצות הן בחינת חיצוניות ועכ"ז [ועם כל זה] הרי גוף המצוה דוקא היא היא עצם רצונו ית' אע"פ [אף על פי]

Il s'ensuit que la Torah est la dimension intérieure (pnimiyout), tandis que les mitsvot sont la dimension extérieure ('hitsoniyout). Néanmoins, c'est précisément le corps même de la mitsva qui constitue Sa volonté propre, qu'Il soit béni, bien que

שהוא רק חיצוניות ומעשה לבד והתורה אע"פ [אף על פי] שהיא בחי' פנימית מ"מ הרי אינה רק הפירוש איך ומה תיעשה המצוה

celle-ci ne soit qu'extérieure, une simple action ; et la Torah, bien qu'elle soit la dimension intérieure, n'est pourtant que l'explication de la manière dont la mitsva doit être accomplie et de ce qu'il faut faire.

ונמצא המצוה הוא עיקר (ועמ"ש מזה בפי' בהעלותך בד"ה ראיתי והנה מנורת זהב כו' ע"ש).

Il s'ensuit que la mitsva est l'essentiel. (Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet dans la paracha Beha'alotekha, dans le maamar commençant par « J'ai vu, et voici un candélabre d'or », etc. ; voir là-bas.

ולכן אפילו בהמצוה עצמה גבי מצות חליצה שיש בה קרייה ומעשה איתא במשנה ככה יעשה כל דבר שהוא מעשה מעכב אבל קרייה לא מעכבא הרי המעשה הוא היסוד בכל דבר)

C'est pourquoi, même au sein de la mitsva elle-même, dans la mitsva de 'Halitsa, qui comporte une récitation et un acte, la Michna enseigne : « Ainsi sera-t-il fait » : tout élément qui est un acte est indispensable, mais la récitation ne l'est pas. Ainsi, l'acte est le fondement de toute chose.)

ולכן מצינו שהפליגו חז"ל [חכמינו זכרונם לברכה] בענין המעשה יותר כמאמר ללומדיהם לא נאמר אלא לעושיהם ולא המדרש הוא העיקר אלא המעשה.

C'est pourquoi nous trouvons que nos Sages, de mémoire bénie, ont davantage exalté l'action, comme dans cette formule : « Il n'est pas dit "à ceux qui les étudient", mais "à ceux qui les accomplissent" », et : « L'étude n'est pas l'essentiel, mais l'action. »

ואעפ"כ [ואף על פי כן] מפני שהתורה היא בחינ' [בחינת / בחינה] פנימית לכן מצד בחי' זו מצינו שהפליגו במעלתה יותר ממעלת המצות

Néanmoins, puisque la Torah est la dimension intérieure, nous trouvons que, sous cet aspect, ils ont exalté sa vertu davantage que celle des mitsvot,

וכמו דאיתא בירושלמי פ"ק [פרק קמא] דפאה וחד אמר אפילו כל מצותיה של תורה אינן שוות לדבר אחד מן תורה ושניהם אמת.

comme il est dit dans le Talmud de Jérusalem, premier chapitre de Pe'ah : « Et l'un a dit : même toutes les mitsvot de la Torah ne sont pas égales à une seule parole de Torah. » Et les deux sont vrais.

דהנה כמו שהיא בתורה ומצות שלמטה כך הוא ג"כ למעלה במקורן ושרשן דהנה התורה נמשכה מבחינת חכמה עילאה

Car, de même qu'il en est de la Torah et des mitsvot ici-bas, ainsi en est-il aussi en haut, dans leur source et leur racine. La Torah est en effet issue du niveau de la 'Hokhma suprême (sagesse),

וכמאמר אורייתא מחכמה נפקת משא"כ המצות שרשם מבחינת כתר עליון וכנודע שלכן הם תרי"ג מצות ועם

comme le dit l'expression : « La Torah vient de la 'Hokhma » ; les mitsvot, en revanche, ont leur racine au niveau de Kéter suprême (la Couronne). Comme on le sait, c'est pourquoi il y a 613 mitsvot et, avec

ז' מצות דרבנן הם תר"ך אותיות כתר שיש בו תר"ך עמודי אור ע' [ע"י] בפרדס ש"ח פ"ג [פרק ג'] וידוע שהכתר הוא למעלה מעלה מהחכמה.

les sept mitsvot rabbiniques, elles sont au nombre de 620 (תר"ך), les lettres de Kéter (כתר), qui contient 620 piliers de lumière ; voir Pardes, Sha'ar 8, chapter 3. Et l'on sait que Kéter se situe très, très au-dessus de la 'Hokhma.

אך הנה הגם שהתורה מחכמה נפקת אין זה אלא יציאתה לידי גילוי עד למטה מטה בבחי' תורה הנגלית לנו אבל שרש ומקור התורה בבחינת פנימית טעמי התורה

Cependant, bien que la Torah vienne de la 'Hokhma, cela ne décrit que son émergence dans la révélation, jusqu'aux niveaux les plus bas, sous la forme de la Torah révélée à nous. Mais la racine et la source de la Torah, dans la dimension intérieure des raisons de la Torah :

הנה שרשה הוא מבחי' ח"ס [חכמה סתימאה] דא"א שהוא בחינת חכמה שבכתר שנק' מוחא סתימאה שהוא סתום ונעלם שלמעלה מעלה מבחי' חכמה דאצילות ונק' שכל הנעלם מכל רעיון.

sa racine provient du niveau de la 'Hokhma cachée (Chokhma Stima'ah) d'Arich Anpin, qui est le niveau de la 'Hokhma au sein de Kéter, appelée Mocha Stima'ah (le cerveau caché), scellée et dissimulée, très, très au-dessus du niveau de la 'Hokhma du Monde d'Atsilout (Émanation), et appelée «l'intellect dissimulé à toute pensée».

5 וע"כ פנימית טעמי התורה לא נתגלו עכשיו כ"א לעתיד יתגלו וזהו ישקני מנשיקות פיהו שלעתיד יהיה גילוי מו"ס [מוחא סתימאה] מה שעכשיו הוא סתים כו'

C'est pourquoi la dimension intérieure (pnimiyout) des raisons de la Torah n'a pas été révélée à présent ; elles ne le seront que dans l'avenir. C'est [le sens de] «Qu'il me donne les baisers de sa bouche» : dans l'avenir, Mo'ha Stima'a, qui est maintenant cachée, etc., se révélera.

אך הארה מבחי' זו מתגלה לנשמות בגן עדן וזהו ענין לימוד התורה של הנשמות בגן עדן שהוא השגת פנימית טעמי התורה

Toutefois, un rayonnement de ce niveau est révélé aux âmes dans le Gan Eden. C'est là le sens de l'étude de la Torah par les âmes dans le Gan Eden : elle consiste en la saisie de la dimension intérieure des raisons de la Torah.

ולכן אמרו"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו כי להיות הנשמה היא בחינת נברא ובע"ג [ובעלי גבול / ובעל גבול] א"א לה ליהנות ולהשיג בבחי' השגתה ממש בבחי' פנימית טעמי התורה

C'est pourquoi nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : «Heureux celui qui vient ici avec son étude en main.» Car, puisque l'âme est une créature et qu'elle est finie, elle ne peut jouir de la dimension intérieure des raisons de la Torah ni la saisir par une appréhension qui lui soit véritablement propre,

שהוא הארה מבחי' ח"ס [חכמה סתימאה] שהוא מבחינת פנימית הכתר היינו חכמה שבכתר אם לא ע"י שתלמודו בידו שהלימוד שלמד בבחי' הנגלות שבתורה מזה נעשה בחי' לכוש שבו

laquelle est un rayonnement de la 'Hokhma cachée, issue de la dimension intérieure de Kéter (la Couronne), c'est-à-dire de la 'Hokhma au sein de Kéter ; cela n'est possible que si «son étude est en main» : l'étude des parties révélées de la Torah qu'il a étudiées devient pour lui un vêtement, dans lequel

ועל ידו יוכל להשיג פנימית התורה ולכך נקרא התורה משל הקדמוני כמו שעל ידי המשל דוקא יוכל לעמוד על הנמשל משא"כ בלא המשל והלכוש הוא בחי' סתימאה

il peut saisir la dimension intérieure de la Torah. C'est pourquoi la Torah est appelée «la parabole de l'Ancien» : de même que seule la parabole permet de saisir ce qu'elle illustre, tandis que sans la parabole et le vêtement, cela demeure caché

ולא יוכל להשיג כלל ולכן נק' הנשמות בג"ע [בגן עדן] בנות ציון ע"ש [על שם] הלבושים שנעשה להם מהתורה ומצות כו'.

et l'on ne peut rien saisir du tout. C'est pourquoi les âmes dans le Gan Eden sont appelées «filles de Sion», en raison des vêtements qui leur sont confectionnés à partir de la Torah et des mitsvot, etc.

אך הנה המצות שרשם הם מבחינת גלגלתא דא"א והוא הנקרא כתר שבכתר שהוא למעלה מבחינת מו"ס [מוחא סתימאה] שהוא חכמה שבכתר.

Cependant, les mitsvot ont leur racine dans le niveau de Goulgalta (le Crâne) d'Arieh Anpin, appelé Kéter au sein de Kéter, qui est au-dessus du niveau de Mo'ha Stima'a, c'est-à-dire de la 'Hokhma au sein de Kéter.

6 ולכן המצות והמעשה הוא העיקר והיסוד. ולכן צריך להיות גם כן מעשיו מרובים מחכמתו כמו שלמעלה גלגלתא חפ"א על מוחא.

C'est pourquoi les mitsvot et l'action sont l'essentiel et le fondement. C'est pourquoi aussi les actes de chacun doivent être plus nombreux que son savoir, comme en haut, où «Goulgalta recouvre le cerveau».

אבל עכ"ז [עם כל זה] הרי בחי' גלגלתא דא"א הוא בחי' חיצוניות הכתר עד"מ מבשרי אחזה הגלגלת היא

Néanmoins, le niveau de Goulgalta de Arikh Anpin est l'aspect extérieur de Kéter. À titre d'analogie, [comme il est dit] : «De ma chair, je contemple»; le crâne est

רק עצם וחיצוניות והמוחין שבתוך הגלגלת הן בחינת פנימית לגבי הגלגלת וכנודע מחכמי הרופאים והניתוח שבג' חדרי המוח מלובש בהן בחינת פנימית המוחין שהן חכמה בינה ודעת

seulement os et extérieur, tandis que les cerveaux (mo'hin) à l'intérieur du crâne en constituent la dimension intérieure. Comme le savent les médecins et comme le révèle la dissection, dans les trois chambres du cerveau est enveloppé le niveau intérieur des mo'hin, qui sont 'Hokhma (sagesse), Bina (compréhension) et Daat (connaissance).

ועל כן כאשר יהיה איזה קלקול בגשמיות המוח מתמעט בחי' פנימית שבמוח ההוא כמו ריבוי השכחה נמשך מקלקול המוח שבו תלוי הזכרון כו' משא"כ בעצם הגלגלת אין בו גילוי החיות ע"ד זה כלל וכלל.

Par conséquent, lorsqu'un dommage survient au cerveau physique, la faculté intérieure de ce cerveau s'en trouve diminuée; ainsi, une grande propension à l'oubli résulte d'un dommage à la [partie du] cerveau dont dépend la mémoire, etc. En revanche, dans l'os même du crâne, il n'y a aucunement de révélation de la force vitale de cette manière.

7 ולכן ניקב קרום של מוח הוא טרפה במשהו ואינו יכול לחיות משא"כ בגלגלת. וכך הוא למעלה שגלגלתא דא"א הוא בחי' חיצוניות הכתר

C'est pourquoi, si la membrane du cerveau est perforée, [l'animal] est tréfa à la moindre [perforation] et ne peut survivre, contrairement à ce qui se passe pour le crâne. Il en va de même dans les mondes supérieurs : le Gulgalta de Arikh Anpin est l'aspect extérieur (hitsoniyout) de Kéter (la Couronne),

אבל המוחין הם בחינת פנימית ומו"ס [ומוחא סתימאה] הוא בחי' פנימית הכתר ולכן מצד בחי' זו התורה גבוה יותר ממצות

mais les mo'hin sont l'aspect intérieur (pnimiyout), et Mo'ha Stima'a est l'aspect intérieur de Kéter. C'est pourquoi, sous cet aspect, la Torah est supérieure aux mitsvot,

כמו שאין ערוך מהות העצם לגבי המוחין וזהו מאמר האומר שכל מצותיה של תורה אינן שוות לדבר אחד מן התורה כנ"ל.

de même que la substance de l'os ne saurait être comparée au cerveau. Telle est la parole de celui qui affirme que toutes les mitsvot de la Torah ne valent pas un seul mot de Torah, comme mentionné plus haut.

8 ואעפ"כ [ואף על פי כן] המעשה הוא העיקר. כי הנה הרי בחינת עצם הגלגלת עם היותה בחינה גשמיות וחיצוניות ממש עכ"ז [עם כל זה] הרי היא מקפת וסובבת על המוחין ומוכרח להיות ששרשו יותר נעלה מבחי' המוחין.

Néanmoins, l'action est l'essentiel. En effet, l'os du crâne, bien qu'il soit véritablement matériel et extérieur, entoure et enveloppe pourtant les mo'hin ; il faut donc que sa racine soit plus élevée que le niveau des mo'hin.

והענין הוא כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שער כ"ב ספ"ו וז"ל [וזה לשונן] כי הנה כמו שכתר אינו מכלל גופו דז"א

Cela s'explique par ce qui est écrit dans Etz Chaim, Chaar 22, fin du chapitre 6 — voici ses paroles : « De même que Kéter (la Couronne) ne fait pas partie du corps de Zeir Anpin (les attributs émotionnels),

רק בחינה מקפת עליו זולתו כך הוא באדם התחתון שהכתר שלו הוא אור רוחני מקיף עליו ואינו נגלה וניכר לעין כל

mais seulement un niveau qui l'enveloppe, en lui restant extérieur, ainsi en est-il de l'homme d'en bas : son Kéter est une lumière spirituelle qui l'enveloppe, sans se révéler ni être perceptible à tous les yeux ;

אמנם החיצוניות שלו המתפשטים למטה הוא נגלה למטה והוא הגלגלת המקיף את המוחין של האדם עצמו עכ"ל [עד כאן לשונו] נמצא הגלגלת באדם עם היות מצד עצמה היא חיצוניות והמוחין הם הפנימית

cependant, ses parties extérieures, qui s'étendent vers le bas, se révèlent en bas ; c'est le crâne, qui enveloppe les mo'hin de l'homme lui-même. » Fin de citation. Il en ressort que chez l'homme, bien que le crâne soit en lui-même la dimension extérieure ('hitsoniyout) et que les mo'hin soient la dimension intérieure (pnimiyout),

לכן בהם עיקר גילוי החיות עכ"ל [עם כל זה] הוא בחי' חיצוניות של המקיף הרוחני של האדם אשר אותו מקיף רוחני הוא גבוה למעלה מעלה מבחי' הפנימית של המוחין וכנודע שאין ערוך אור הפנימי לגבי האור מקיף.

de sorte que la révélation principale de la force vitale s'y trouve, le crâne est néanmoins la dimension extérieure de la lumière spirituelle enveloppante (Or Makif) de l'homme ; or cette lumière enveloppante est infiniment plus élevée que le niveau intérieur des mo'hin. Comme on le sait, la lumière intérieure est sans commune mesure avec la lumière enveloppante.

9 והחיצוניות של המקיף זהו הגלגלת ולכן מצד זה היא ג"כ בחי' מקיף וסובב על המוחין.

Et la dimension extérieure ('hitsoniyout) de la lumière englobante est le crâne ; c'est pourquoi, sous cet aspect, elle aussi est un niveau englobant qui entoure les mo'hin.

אך מ"מ להיותה בעצמה רק החיצוניות לבד של אותו אור מקיף לכן המוחין אשר בהם מתגלה האור הפנימי

Mais néanmoins, puisqu'il n'est en lui-même que la dimension extérieure de cette lumière englobante, les mo'hin, en lesquels se révèle la lumière intérieure,

דהיינו חב"ד [חכמה בינה ודעת] בגילוי גמור הן מצד בחי' זו מעולים על הגלגלת ואע"פ [ואף על פי] ששרשה גבוה יותר הרי אותו השרש הוא אור מקיף שאינה מתגלה וא

à savoir 'Hokhma (sagesse), Bina (compréhension) et Daat (connaissance), dans leur pleine révélation, sont, sous cet aspect, supérieurs au crâne. Et bien que sa racine soit plus élevée, cette racine est une lumière englobante qui n'est pas révélée et

ינו נראה וניכר כלל לא כן האור המלוכש במוחין שהוא נראה ונגלה דהיינו השכל והבינה והדעת כו'. n'est ni vue ni discernable en aucune façon, contrairement à la lumière qui est revêtue dans les mo'hin, laquelle est vue et révélée : à savoir l'intellect, la compréhension et la connaissance, etc.

10 ונמצא מובן מזה שיש מעלה במוחין מה שאינה בגלגלת דהיינו שהם בחי' פנימית והגלגלת הוא

On comprend ainsi que le cerveau (les mo'hin) possède un avantage qui fait défaut au crâne : il est le niveau intérieur (pnimiyout), tandis que le crâne

רק בחי' חיצוניות ויש מעלה בגלגלת למעלה מהמוחין להיותו בחי' החיצוניות של אור המקיף הרוחני שלמעלה מעלה לאין קץ מפנימית המוחין.

n'est que le niveau extérieur ('hitsoniyout). Le crâne possède toutefois un avantage sur le cerveau, puisqu'il est la dimension extérieure de la lumière spirituelle qui entoure, laquelle est infiniment plus élevée que la dimension intérieure du cerveau.

11 והנמשל מכל הנ"ל יובן למעלה בענין שרש התורה והמצות שהתורה מחכמה דאצילות נפקת ושרשה

מחכמה שבכתר שהוא בחי' פנימית והמצות הן מבחינת גלגלתא

Ce que tout ce qui précède illustre se comprend dans les mondes supérieurs au sujet de la racine de la Torah et des mitsvot : la Torah émane de la 'Hokhma du Monde d'Atsilout (Émanation), et sa racine se trouve dans la 'Hokhma au sein de Kéter (la Couronne), qui est le niveau intérieur (pnimiyout) ; les mitsvot, quant à elles, proviennent du niveau de Gulgalta,

שהוא חיצוניות הכתר וסובב ומקיף על המוחין אשר מצד היות החכמה בחי' פנימית וגלגלתא בחי' חיצוניות לכן מצד מעלה זו הפליגו חז"ל [חכמינו זכרונם לברכה] בשבח התורה יותר מבמצות.

qui est la dimension extérieure ('hitsoniyout) de Kéter et entoure et enveloppe les mo'hin. Puisque la 'Hokhma est le niveau intérieur et Gulgalta le niveau extérieur, nos Sages, de mémoire bénie, ont donc exalté la Torah davantage que les mitsvot en raison de cette supériorité.

ואעפ"כ [ואף על פי כן] המעשה הוא העיקר כי הגלגלתא הוא חיצוניות של בחינת המקיף הרוחני

שלמעלה מעלה מבחינת פנימית המוחין (ועיי' בהרמ"ז [בהרב משה זכות] בפ' אמור) (דפ"ח סע"ב [סוף עמוד ב]) בפ"י דנגיד ונפיק כו' על הראש כו'

Néanmoins, l'action est l'essentiel, car Gulgalta est la dimension extérieure du niveau enveloppant spirituel, qui est infiniment plus élevé que le niveau intérieur des mo'hin. (Voir également le Ramaz sur la paracha Emor) (folio 88, fin du côté b), à propos de l'explication de « qui s'écoule et jaillit », etc., « sur la tête », etc. ;

וז"ל [וזה לשוננו] כי גם כתר אריך נחשב מעולם א"ס כדרך כל כתר שמתייחס למה שלמעלה ממנו ועיקרו של אצילות מתחיל ממוחא סתימאה שהוא חכמה דאריך עכ"ל [עד כאן לשוננו] וכמ"ש מזה בביאור ע"פ כי כיום הזה יכפר

voici ses paroles : « Car le Kéter d'Arikh est lui aussi considéré comme appartenant au monde de l'Infini (Ein Sof), comme c'est le cas de tout Kéter, qui se rattache à ce qui le dépasse ; et Atsilout proprement dit commence avec le Mo'ha Stima'a, qui est la 'Hokhma d'Arikh. » Fin de citation. Comme il est écrit à ce sujet dans l'explication sur [le verset] « Car en ce jour, il fera expiation ».

נמצא גולגלתא שהיא החיצוניות של בחינת כתר אריך היינו כתר שבכתר הוא מה"ט [מהאי טעמא] גבוה מבחי" חכמה שבכתר עם היותו בחי' פנימית.

Il en ressort que Gulgalta, qui est la dimension extérieure du Kéter d'Arikh, c'est-à-dire Kéter au sein de Kéter, est pour cette raison plus élevé que le niveau de la 'Hokhma au sein de Kéter, bien que [ce dernier] soit le niveau intérieur.

12 ועד"ז נתבאר בביאור ע"פ יביאו לבוש מלכות ד"ה והנה התורה כו' ע"ש. ולכן הגלגלתא הוא ג"כ בחי' מקיף על מו"ס [מוחא סתימאה]. ג ובה יובן ענין צאינה וראינה.

De même, cela est expliqué dans l'explication sur [le verset] « Qu'on apporte des vêtements royaux », dans le passage qui commence par « Et voici la Torah », etc. ; voyez là-bas. C'est pourquoi le Goulgalta est également un niveau enveloppant au-dessus de Mo'ha Stima'a. 3. Cela permet de comprendre le sens de « Sortez et contemplez ».

כי הנה עונג הנשמות בגן עדן הוא מהשגת סודות התורה שעסקו בעולם הזה כנגלה ששרש הארה זו מבחינת ח"ס [חכמה סתימאה]

Car le plaisir des âmes dans le Gan Eden provient de la saisie des secrets de la Torah auxquels elles se sont consacrées dans ce monde sous leur forme révélée ; la racine de cette illumination vient du niveau de la 'Hokhma cachée ('Hokhma Stima'a),

שהוא בחי' פנימית ונמשך בהשתלשלות רבות עד שמתגלה ג"כ לנשמה בגן עדן בבחי' פנימית ממש שמשגיגים ונהנים ע"כ אי אפשר לנשמה בגן עדן להשיג ולהתענג

qui est un niveau intérieur, et qui se déploie à travers de nombreuses étapes de descente (hichtal-chelout), jusqu'à se révéler aussi à l'âme dans le Gan Eden de manière véritablement intérieure, de sorte qu'elle saisit et apprécie [cette lumière]. Il est donc impossible à l'âme dans le Gan Eden de saisir et de goûter

מבחינת פנימית העונג ושכל הנעלם אם לא על ידי לבוש הנמשך מההלכות והמצות שעסקו בעולם הזה וע"כ בעטרה שעטרה לו אמו כו' נאמר צאינה וראינה לצאת מבחינות הלבושים.

la dimension intérieure du plaisir et de l'intellect caché, si ce n'est par l'intermédiaire d'un vêtement issu des lois et des mitsvot auxquelles elles se sont consacrées en ce monde. C'est pourquoi, à propos de « la couronne dont sa mère l'a couronné », etc., il est dit : « Sortez et contemplez », c'est-à-dire sortez des niveaux des vêtements.

(ר"ל [רוצה לומר] אע"ג [אף על גב] דגלגלתא גבוה ממו"ס [ממוחא סתימאה] שהרי הוא בחינת כתר דאריך אך להיותה בחינת חיצוניות לכך יוכל לירד ולהתגלות למטה בלי לבוש משא"כ הפנימית וכנודע דחיצוניות העליון יורד למטה.

(C'est-à-dire : bien que le Goulgalta soit supérieur au Mo'ha Stima'a, puisqu'il est le niveau de Kéter (la Couronne) d'Arikh, néanmoins, comme il est un niveau extérieur ('hitsoniyout), il peut descendre et se révéler en bas sans vêtement, contrairement au niveau intérieur ; comme on le sait, la dimension extérieure du niveau supérieur descend en bas.

ואע"ג [ואף על גב] שהוא חיצוניות מבחי' העליונה יותר הרי אדרבה כל הגבוה גבוה יותר יוכל לירד ולהתגלות למטה יותר והיינו ע"י חיצוניות שלו. וכענין מ"ש במ"א בפ"י אל עליון גומל חסדים טובים שנה"י [שנצח הוד יסוד] שרשן מהכתר

Et bien qu'il soit la dimension extérieure d'un niveau plus élevé, c'est au contraire parce qu'un niveau est plus élevé qu'il peut descendre et se révéler plus bas encore, et cela par sa dimension extérieure. Cela correspond à ce qui est écrit ailleurs sur le sens de « D.ieu suprême, qui prodigue de bonnes bontés » : Netzach (victoire), Hod (splendeur) et Yessod (fondement) ont leur racine en Kéter,

והיינו לפי שבחינת נה"י [נצח הוד יסוד] הם חיצוניות המשפיע היורד ומתגלה להמקבל וכח ירידה זו היינו מהכתר שלמעלה מהחכמה כו' ועמ"ש כה"ג [כהאי גוונא] בביאור ע"פ משה ידבר בענין תלת עלמין דנפקין מתיקונא קדמאה כו' ע"ש.

car Netzach, Hod et Yessod sont la dimension extérieure de celui qui donne, celle qui descend et se révèle au récepteur ; la force de cette descente vient de Kéter, qui est au-dessus de 'Hokhma, etc. Voyez aussi ce qui est écrit dans le même sens dans l'explication sur [le verset] « Moché parlait », à propos des trois mondes qui émanent du premier Tikoun, etc. ; voyez là-bas.

ולכן להיות וראינה בעטרה א"צ [אין צריך / אינו צריך] ללבושים כו'. ועוד והוא העיקר כי הנה פ"י וראינה הוא ע"ד מ"ש בביאור על פסוק חכלילי עינים בענין הסתכלות ז"א במצחא דא"א כי הראיה היא בחינת חיצונית משא"כ שארי כחות

C'est pourquoi, pour « contempler la couronne », aucun vêtement n'est nécessaire, etc. En outre — et c'est là le point essentiel — le sens de « et contemplez » rejoint ce qui est écrit dans l'explication sur le verset « Ses yeux sont rouge sombre [à cause du vin] », à propos du regard de Zeir Anpin (les attributs émotionnels) vers le front (Mits'ha) d'Arieh Anpin : la vue est une faculté extérieure, contrairement aux autres facultés,

כמו כח החכמה או כח המדות כו' והענין כי להיות מסתכל במצחא דא"א שעל ידי זה מקבל ש"ע [ש"ע] (370) נהורין כו' א"א כ"א על ידי עינים בחינות ראייה מבחוץ שאינו נכנס בפנים כו'

comme la puissance de la 'Hokhma ou celle des attributs émotionnels (midot), etc. Le point est que, pour [Zeir Anpin], contempler le Front d'Arieh Anpin, par quoi il reçoit les 370 lumières, etc., est impossible autrement que par les yeux, le niveau de la vision depuis l'extérieur, qui ne pénètre pas à l'intérieur, etc. ;

ע"ש והגם שהעינים הם גם כן מבחינת חכמה שהראיה היא מבחינת חכמה שלכך נק' החכמים עיני העדה. אלא שהעינים הם מבחינת נו"ה [נצח והוד] שבחכמה שנתלבשה בגשמיות.

voir là. Et bien que les yeux relèvent eux aussi du niveau de la 'Hokhma, car la vision relève du niveau de la 'Hokhma — c'est pourquoi les sages sont appelés «les yeux de l'assemblée» —, les yeux relèvent néanmoins du niveau de Netsa'h et Hod au sein de la 'Hokhma, laquelle s'est revêtue dans la matérialité.

מה שאין כן כח החכמה עצמה חב"ד [חכמה בינה ודעת] שבחכמה כו' ולכן להיות הגילוי בז"א מבחינות מצחא שהוא סיומא דכתר אריך א"א להיות הגילוי בפנימית ממש בחב"ד [בחכמה בינה ודעת] דז"א רק בבחינת עינים הסתכלות כו'.

Il n'en va pas ainsi de la puissance de la 'Hokhma elle-même — 'Hokhma, Bina et Daat au sein de la 'Hokhma, etc. Par conséquent, puisque la révélation en Zeir Anpin vient du niveau du Front, qui est l'extrémité de Kéter d'Arieh Anpin, elle ne peut être véritablement intérieure, dans la 'Hokhma, la Bina et la Daat de Zeir Anpin, mais seulement sous la forme des yeux, de la contemplation, etc.

ועד"ז יובן כאן בפ"י וראינה בעטרה שאין התגלות זו כמו התגלות שמבחינת חכמה עילאה שנמשך בבחי' שכל והשגה לנשמות שבג"ע [שבגן עדן] בחב"ד [בחכמה בינה ודעת] שלהן וע"כ צריך ללבוש כו'

De même, on comprendra ici le sens de «et contemplez la couronne» : cette révélation n'est pas semblable à celle qui provient de la 'Hokhma supérieure et qui est transmise aux âmes du Gan Eden sous forme d'intellect et de compréhension, dans leur 'Hokhma, leur Bina et leur Daat ; c'est pourquoi elle nécessite un vêtement, etc. ;

אבל גילוי שמבחי' זו לא ניתן ליהנות בו בהשגה כי הוא למעלה מכח ההשגה רק הגילוי בבחי' וראינה בעטרה בבחינת ראייה בעלמא ע"ד הנ"ל וע"כ א"צ [אין צריך / אינו צריך] ללבוש כו'

mais la révélation de ce niveau n'est pas donnée pour en jouir par la compréhension, car elle dépasse la capacité de comprendre. La révélation se manifeste plutôt sous la forme de «et contemplez la couronne», comme une simple vision, ainsi qu'il a été expliqué plus haut ; c'est pourquoi elle n'a pas besoin de vêtement, etc.

ועיין מ"ש עוד מענין הסתכלות וראייה בד"ה ואתחנן אל ה' בפ"י ואראה את הארץ כו' ועו"ל [ועוד יש לומר] בזה ע"ד מ"ש במ"א בענין ג' בחינות מזון לבוש בית שהם ממכ"ע [ממלא כל עלמין] וסוכ"ע ומה שלמעלה מסוכ"ע

Voir également ce qui est écrit plus loin au sujet de la contemplation et de la vision, dans le discours commençant par «Et j'ai imploré D.ieu», sur le sens de «et que je voie le pays», etc. On peut aussi expliquer cela selon ce qui est écrit ailleurs au sujet des trois niveaux que sont la nourriture, le vêtement et la maison : la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin), la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), et ce qui est au-dessus de la lumière qui entoure tous les mondes.

והנה כמו"כ [כמו כן] באדם מזון הוא א"פ [אור פנימי] בחינת תורה לוכ לחמו בלחמי ולבושים נעשה ממעשה המצות ועל ידי לבושים אלו יוכל ליהנות ולקבל הארה מבחינת לבוש העליון של הקב"ה בחינת סוכ"ע.

De même chez l'homme : la nourriture est la lumière intérieure (Or pnimi), le niveau de la Torah, [comme dans] «Venez, mangez de mon pain» ; les vêtements sont produits par l'accomplissement des mitsvot, et grâce à ces vêtements, il peut jouir d'un rayonnement provenant du vêtement supérieur du Saint béni soit-Il, le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes.

אך בחינת בעטרה שעטרה כו' הוא מה שלמעלה מבחי' סוכ"ע וא"כ הוא למעלה גם מבחי' לבוש מלכות של הקב"ה כ"א בחי' כתר מלכות בחי' מקיף למקיף.

Mais le niveau de « la couronne dont [sa mère] l'a couronné », etc., est ce qui se trouve au-dessus de la lumière qui entoure tous les mondes. Il est donc supérieur même au niveau du vêtement royal (levouch Mal'hout) du Saint béni soit-Il : il s'agit plutôt du niveau de la couronne royale (Kéter Mal'hout), un niveau de lumière qui entoure l'enveloppant.

וכיון שהוא למעלה משרש הלבושים א"כ לא שייך להיות וראינה בעטרה על ידי הלבושים. ולכן נאמר צאינה מהלבושים וראינה בעטרה כו'.

Et puisqu'il est au-dessus de la racine des vêtements, il ne peut donc être question de « contempler la couronne » au moyen des vêtements. C'est pourquoi il est dit : « Sortez » des vêtements « et contemplez la couronne », etc.

ואפ"ל [ואפשר לומר] פי' צאינה ע"ד מ"ש במ"א בפ"י ובני ישראל יוצאים ביד רמה שיוצאים מן הכלי וגבול והוא בחינת נשיאת נפש לקיים מ"ש אליך ה' נפשי אשא והוא בחינת תשובה עילאה כו'

On peut dire que le sens de « Sortez » rejoint ce qui est écrit ailleurs à propos de « Les enfants d'Israël sortaient la main levée » : ils sortent du réceptacle et de la limite. C'est le niveau de l'élévation de l'âme, afin d'accomplir ce qui est écrit : « Vers Toi, D.ieu, j'élève mon âme » ; c'est le niveau de la techouva supérieure (retour), etc.,

שהיא למעלה מהלבושים הנעשים על ידי מעשה המצות כנודע ועמ"ש סד"ה עד דלא ידעי בין כו' וסד"ה כי כארץ תוציא צמחה וסד"ה השמים כסאי גבי איזה בית אשר תבנו לי)

qui est au-dessus des vêtements créés par l'accomplissement des mitsvot, comme on le sait. Voir aussi ce qui est écrit à la fin du discours commençant par « Jusqu'à ce qu'il ne sache pas distinguer entre », etc., à la fin du discours commençant par « Car, comme la terre fait pousser sa végétation », et à la fin du discours commençant par « Les cieux sont Mon trône », au sujet de « Quelle maison pourriez-vous Me bâtir ? »)

והנה בחינת העטרה וכתר הנ"ל הוא אשר הנשמות דווקא ממשיכים על ידי בחינת הביטול רצון בקיום המצות מעשיות

Or, le niveau de la couronne et de Kéter mentionné plus haut est précisément ce que les âmes attirent par l'annulation de leur volonté (bitoul) lorsqu'elles accomplissent les mitsvot pratiques.

ועל זה נאמר בעטרה שעטרה לו אמו שהוא מקור הנשמות שנקרא אמו ועמ"ש סד"ה יביאו לבוש מלכות אך

C'est à ce propos qu'il est dit : « la couronne dont sa mère l'a couronné » : [la mère] désigne la source des âmes, appelée « sa mère ». Voir aussi ce qui est écrit à la fin du discours commençant par « Qu'ils apportent des vêtements royaux ». Cependant,

הנה לא שהנשמות הם העושים מחדש ממש את העטרה הנ"ל כי הרי מבואר למעלה ששרש העטרה הנ"ל הוא בבחי' גלגלתא דא"א ששרשו מבחינת המקיף דסובב כל עלמין ולא שנמשכת מבחינת אימא לבד

ce ne sont pas les âmes qui créent véritablement à nouveau la couronne mentionnée plus haut ; car il a été expliqué plus haut que la racine de cette couronne se trouve au niveau de la Gulgalta d'Arich Anpin, dont la racine relève de l'aspect englobant de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), et qu'elle n'est pas attirée du seul niveau d'Imma ;

אלא רק בחינת המשכת העטרה להיות כתר ומקיף על ראשו שהן י"ס [י ספירות] דאצילות כו' הוא אשר תלוי בהנשמות שהן ממשיכין להיות ניתן הכתר מלכות בראשו.

mais ce qui dépend des âmes, c'est seulement l'attraction de la couronne, afin qu'elle soit une couronne et une [lumière] englobante au-dessus de sa tête — les dix Séfirot du Monde d'Atsilout (Émanation), etc. Les âmes l'attirent ainsi, de sorte que la couronne royale soit placée sur sa tête.

ע"ד דוגמא מנוהג שבכולם הכתר והעטרה שנותנים על ראש המלך בשר ודם בעת שמכתירים אותו שהנה הכתר והעטרה זו הרי מכבר ומקודם היתה עשויה על ידי הבעל מלאכה היודע לעשותה.

C'est comparable à ce qui se fait dans le monde : la couronne et le diadème que l'on place sur la tête d'un roi de chair et de sang lorsqu'on le couronne. En effet, cette couronne et ce diadème avaient été fabriqués bien auparavant par l'artisan qui sait les confectionner.

כ"א ענין שמעטרים אותו הוא נתינתה על ראש המלך וכמ"ש ואשר ניתן כתר מלכות בראשו.

En réalité, le fait de le couronner consiste à placer la couronne sur la tête du roi, comme il est écrit : « et sur la tête de qui fut placée la couronne royale ».

וכך הוא עד"מ למעלה פירוש וענין בעטרה שעטרה לו אמו. שהמשיכו העטרה והכתר כביכול מא"א
[מאריך אנפין] להיות נמשך על י"ס [י' ספירות] דאצילות כו'

Il en est ainsi, par analogie, dans les mondes supérieurs. Le sens et la signification de « la couronne dont sa mère l'a couronné » est qu'ils firent descendre la couronne et Kéter, pour ainsi dire, depuis Arich Anpin, afin qu'ils soient attirés sur les dix Séfirot d'Atsilout, etc.,

ע"ס [עשר ספירות] דז"א (ועמ"ש בפרשה במדבר סיני בביאור ע"פ שאו וגוי לגולגלתם מענין המשכת
הכתר לז"א בשבועות וע' במק"מ [במקדש מלך] פ' אחרי) (בדף ס"ו ע"ב) גבי בעטרה שעטרה לו אמו מ"ש
בשם ספר עמק המלך:

les dix Séfirot de Zeir Anpin. (Voyez aussi ce qui est écrit dans la paracha Bamidbar Sinai, dans l'explication du verset « Dénombrez, etc., ... selon leurs têtes (legoulgelotam) », au sujet de l'attraction de Kéter vers Zeir Anpin à Chavouot ; voyez également le Mikdash Melekh, paracha A'harei) (folio 66, verso), à propos de « la couronne dont sa mère l'a couronné », ce qu'il écrit au nom du livre Emek HaMelekh.

13 ד וזהו ענין ומדבר מתנה. ומבואר למעלה הענין כי הגם כי זאת התורה אדם שהתורה היא בחינת
אדם דאורייתא מחכמה נפקת מ"מ היינו בבחינת יציאתה מהעלם אל הגילוי

4. Et tel est le sens de «et du désert, un don». La question a été expliquée plus haut: bien que «Telle est la Torah: un homme (adam)», car la Torah est du niveau de «l'homme», puisque «la Torah procède de 'Hokhma (sagesse)», cela ne concerne toutefois que sa sortie de l'occultation vers la révélation ;

אבל שרשה ויסודתה העליון שממנו לוקחה כתיב ומדבר מתנה מדבר הוא בחי' עליונה למעלה מבחי'
אדם

mais de sa racine et de son fondement suprêmes, dont elle a été prise, il est écrit: «et du désert, un don». Le désert est un niveau suprême, au-dessus du niveau de «l'homme»,

כי במדבר כתיב אשר לא עבר בה איש ולא ישב אדם שם כו' שהוא למעלה מעלה מבחינת אדם העליון
שעל הכסא ומשם נמשך להיות בחי' כתר על הראש ומוחין.

car il est écrit au sujet du désert: «par où nul homme n'est passé et où nul être humain (adam) n'a demeuré», etc.: il se situe très, très au-dessus du niveau de l'«Homme» suprême qui est sur le trône, et c'est de là qu'il est attiré pour devenir le niveau de Kéter (la Couronne) posé sur la tête et de l'intellect (mo'hin).

14 וזהו ענין בעטרה שעטרה לו כו'. והענין ע"ד מ"ש בספרא דצניעותא רפ"ב ביקירותא ההיא כתיב לא

עבר בה איש

Et voici le sens de «la couronne dont [sa mère] l'a couronné», etc. Cela s'éclaire à partir de ce qui est écrit dans le Sifra DeTzniusa, au début du chapitre 2: «De cette préciosité, il est écrit: "par où aucun homme n'est passé

ולא ישב אדם שם לבר הוא ובז"ה [ובזוהר הרקיע] בשם האריז"ל [האר"י זכרוננו לברכה] כ' [כתב] וז"ל [וזה לשוננו]
פי' אדם הוא בז"א ולא בא"א ואף בז"א אינו נקרא אדם

et où aucun être humain (adam) n'a habité»: elle est à l'extérieur.» Et dans le Zohar HaRakia, il a écrit au nom de l'Arizal; voici ses termes: «Le sens est le suivant: "adam" désigne Zeir Anpin (les attributs émotionnels), et non Arich Anpin; et même en Zeir Anpin, il n'est pas appelé "adam"»

אלא מהחוטם ואילך כמ"ש באד"ר [באדרא רבא] [דקל"י ע"ב] עכ"ל [עד כאן לשוננו] ובאד"ר [ובאדרא רבא] שם כ'
[כתב] דבחינת מצחא דא"ק [דאדם קדמון] הוא מבחינת כי לא אדם הוא כו' ע"ש

si ce n'est à partir du nez vers le bas, comme il est écrit dans l'Idra Rabba (folio 136, verso).» Fin de citation. Et l'Idra Rabba écrit à cet endroit que le niveau du front (Mits'ha) d'Adam Kadmon relève du niveau de «car Il n'est pas un homme (adam)», etc.; voyez là-bas.

והענין דהנה השתלשלות ע"ס [עשר ספירות] דאצילות הבאים בבחינת ק' קוין חח"ן [חכמה חסד נצח] מימין
בג"ה [בינה גבורה הוד] משמאל דת"י [דעת תפארת יסוד] באמצע הוא הנקרא פרצוף האדם למעלה ועל זה נאמר

Le sens est le suivant: l'enchaînement descendant des dix Séfirot du Monde d'Atsilout (Émanation), qui se déploient selon trois lignes — 'Hokhma, 'Hessed et Netsa'h à droite; Bina, Gue-voura et Hod à gauche; Daat, Tiferet et Yessod au milieu —, est ce que l'on appelle la configuration (partsouf) de «l'homme» en haut; et c'est à son sujet qu'il est dit:

ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם מה שאין כן בבחי' כתר שהוא למעלה עדיין מבחי' התחלקות
והשתלשלות ולאו מכל אינון מדות איהו כלל נאמר בו

«et, au-dessus de la forme du trône, une forme semblable à l'apparence d'un homme.» Il n'en va pas ainsi du niveau de Kéter (la Couronne), qui se situe encore au-dessus de toute division et de tout enchaînement descendant, et dont il est dit: «Il n'est aucun de ces attributs»; à son sujet, il est dit:

כי לא אדם הוא להנחם ועמ"ש מזה במ"א ע"פ זכור את יום השבת ולכן נאמר שבח"י מצחא שהוא כלי לגילוי הרצון הוא בחינת שלמעלה מבחינת אדם

«car Il n'est pas un homme, pour se raviser.» Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet ailleurs, sur [le verset] «Souviens-toi du jour du Chabbat». C'est pourquoi il est dit que le niveau du front, qui est un réceptacle pour la révélation de la volonté, se situe au-dessus du niveau de «l'homme».

ויוכן ע"ד דוגמא באדם התחתון הנה עיקר פרצוף האדם הוא מן החוטים ואילך למטה שלכך ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] שאין מעידין אלא על פרצוף פנים עם החוטים (כמ"ש במשנה סוף מסכת יבמות).

On peut le comprendre par analogie avec l'homme d'ici-bas : la partie essentielle du visage humain se situe à partir du nez vers le bas. C'est pourquoi nos Sages, de mémoire bénie, ont dit que l'on ne peut témoigner qu'en reconnaissant un visage avec le nez (comme il est écrit dans la Michna, à la fin du traité Yevamot).

והענין הוא כי מן החוטים ולמטה נמשך האור והחיות בבחינת התחלקות המדרגות והתכללותן שזהו עיקר בחינת אדם

Le sens est le suivant : à partir du nez vers le bas, la lumière et la force vitale sont attirées selon une division des niveaux et leur inclusion mutuelle ; c'est là l'essence même du niveau de «l'homme»,

כמו שני נקבי החוטים תרין עיינין תרין אודנין תרין ידין וגופא תרין רגלין כו' שהן בחי' הכלים לבחי' רוחניות החיות פנימי הבא בהתחלקות מעשר כחות חב"ד [חכמה בינה ודעת]

comme les deux narines du nez, les deux yeux, les deux oreilles, les deux mains, le torse, les deux jambes, etc., qui sont les réceptacles de la force vitale spirituelle intérieure, laquelle vient divisée selon les dix forces : 'Hokhma (sagesse), Bina (compréhension) et Daat (connaissance),

חג"ת [חסד גבורה תפארת] נהי"ם [נצח הוד יסוד מלכות] והן הן תרין עיינין הם כלים לבחי' גילוי האור מהחכמה שהחכמים נקראים עיני העדה ומתחלק לתרין עיינין לקו הימין וקו השמאל וכן עד"ז תרין אודנין מבחינת בינה.

'Hessed (bonté), Guevoura (retenue), Tiferet (beauté), Netsa'h (victoire), Hod (splendeur), Yessod (fondement) et Mal'hout (souveraineté). Et ce sont précisément les deux yeux : ils sont les réceptacles de la révélation de la lumière issue de 'Hokhma, car les sages sont appelés «les yeux de l'assemblée»; elle se divise en deux yeux, correspondant à la ligne de droite et à la ligne de gauche. De même, les deux oreilles relèvent du niveau de Bina.

15 ודרועא ימינא הוא בחי' חסד. דרועא שמאלא בחינת גבורה. נוי"ה [נצח והוד] תרין שוקין כו' שכולם הם

בבחינת התחלקות כל אחד בכלי בפ"ע [בפני עצמו] וגם בבחינת התכללות

Le bras droit est le niveau de 'Hessed (bonté) ; le bras gauche, celui de Guevoura (retenue) ; Net-sa'h et Hod, les deux cuisses, etc. Tous sont dans un état de division, chacun dans son propre réceptacle, mais aussi dans un état d'inclusion mutuelle,

דהיינו התקשרות והתחברות כל האברים זל"ז [זה לזה] ע"י גידין ועורקין כו' וזהו בחי' התיקון וע"כ בבחי' זו יש ריבוי שינויים פעמים התכללות בענין שהחסד גובר ופעמים להיפוך

c'est-à-dire que tous les membres sont liés et unis les uns aux autres par les tendons et les veines, etc. C'est là le niveau du tikoun (rectification). Aussi ce niveau connaît-il de nombreux changements : parfois, dans cette inclusion mutuelle, 'Hessed l'emporte, et parfois c'est l'inverse ;

וכן בשאר הכוחות ולפי שינויי אופן ההתכללות בפנימית הכוחות כך יהי' [יהיה] השינוי ניכר בחיצוניות בפרצוף פנים שלפעמים יאדימו פניו ופעמים ילבין.

et il en va de même pour les autres forces. Selon les changements dans la manière dont les forces s'incluent mutuellement dans leur dimension intérieure (pnimiyout), le changement devient perceptible à l'extérieur ('hitsoniyout), sur le visage : tantôt celui-ci rougit, tantôt il pâlit.

וע"כ בפנים דוקא ניכר שינוי פרצוף אדם זה מחבירו שאין אחד דומה לחבירו כו' ע' [עיינ] במשנה ספ"ד [סוף פרק ד'] דסנהדרין.

C'est pourquoi c'est précisément sur le visage que se discerne la différence entre les traits d'une personne et ceux d'une autre, car nul ne ressemble à son prochain, etc. ; voir la Michna, à la fin du chapitre 4 de Sanhedrin.

משא"כ בחינת מצחא נקרא כי לא אדם הוא (אף על גב דבכרייתא ביכמות שם איתא פרצוף פנים ולא פדחת אין מעידין כו')

En revanche, le niveau du Front est appelé « car Il n'est pas un homme ». (Bien que la baraita, dans Yevamot, en ce même endroit, dise : « le visage, mais non le front : on ne peut témoigner », etc.,

הרי שההכרה תלויה גם כן במצח היינו כמ"ש התוס' [התוספות] רפ"ח דכורות שיש דבר באדם שמכירים על ידו את הפנים והיינו פדחת שנקרא הכרת פניהם שבו ועל ידו מכירים את הפנים.

ce qui montre que la reconnaissance dépend aussi du front : c'est ce qu'écrivent les Tossefot au début du chapitre 8 de Bechoros, à savoir qu'il existe chez l'homme un élément par lequel le visage est reconnu, et que cet élément est le front, appelé « la reconnaissance de leur visage », en lequel et par lequel le visage est reconnu.

אבל ודאי שאינו מגוף הפנים ובקה"ע [ובקרבן העדה] בירושלמי ביבמות שם ר"ל [רוצה לומר] דהמשנה והברייתא פליגי והניח כצ"ע [בצריך עיון]. אבל זהו נגד הגמרא שלנו ביבמות שם דהברייתא והמשנה עולה בקנה אחד וכדמייתי גם כן עובדא דאבא בר מניומי כו'

Mais il est certain qu'il ne fait pas partie du visage lui-même. Le Korban HaEdah, dans le Talmud de Jérusalem, en ce passage de Yevamot, veut dire que la Michna et la baraita sont en désaccord, et il laisse la question sans conclusion. Mais cela va à l'encontre de notre Guemara dans Yevamot, où la baraita et la Michna concordent pleinement, comme le montre également l'incident d'Abba bar Manyumi, etc.,

ונגד השי"ס [הששה סדרים] דכורות שם ונגד כל הפוסקים ואעפ"כ [ואף על פי כן] אין מכ"ז [מכל זה] שום סתירה למ"ש בזהר והאריז"ל [והאריז"ל זכרוננו לברכה] דכוונת הזהר היינו רק שאינו מכלל פרצוף פנים ולכן נק' כי לא אדם הוא אבל מ"מ על ידו מכירים את הפנים)

ainsi qu'à l'encontre du Talmud dans Bechoros, en ce même endroit, et de tous les décisionnaires. Néanmoins, rien de tout cela ne contredit ce qui est écrit dans le Zohar et par l'Arizal : l'intention du Zohar est seulement que le front ne fait pas partie du visage, et c'est pourquoi il est appelé « car Il n'est pas un homme » ; toutefois, le visage est reconnu par son intermédiaire.)

ששם אין התחלקות עדיין לבי בחי כמו תרין עינין כו' והיינו לפי שהמצח הוא הכלי לבחי הרצון שלמעלה מהחכמה וכמ"ש והיה על מצחו תמיד לרצון (כמ"ש בד"ה ועשית ציץ כו')

Car là, il n'y a pas encore de division en deux niveaux, comme les deux yeux, etc. Cela tient au fait que le front est le réceptacle du niveau de la volonté, qui est au-dessus de 'Hokhma (sagesse), comme il est écrit : « Il sera toujours sur son front, en faveur » (comme il est écrit dans le discours commençant par « Tu feras une plaque frontale », etc.).

והוא בחי הנק' רעוא דכל רעוין שהוא למעלה עדיין מהתחלקות ע"ד לית שמאלא בהאי עתיקא.

Et c'est le niveau appelé « la volonté de toutes les volontés », qui se situe encore au-dessus de toute division, conformément à l'expression : « Il n'y a pas de gauche dans cet Atika. »

והגם שעיקר בחי' זו הוא במצחא דא"א מ"מ גם במצחא דז"א מאיר בחי' זו שהמצח הוא הרצון ע"ד גלגלתא דחפיא על מוחא כו'

Et bien que ce niveau se trouve principalement dans le front d'Arich Anpin, il rayonne néanmoins aussi dans le front de Zeir Anpin (les attributs émotionnels), car le front est la volonté, conformément à l'expression « Gulgolta qui recouvre le cerveau », etc.

ולכן בבחי' זו נאמר כי לא אדם הוא להנחם שאין שייך שם שינויים כמו בבחי' אדם ששם יש שינויים פעמים החדד גובר ופעמים להפך משא"כ בבחינת מצח הרצון כו' וכמ"ש אני הוי' לא שנית.

C'est pourquoi il est dit de ce niveau : « Car Il n'est pas un homme pour se raviser » : les changements ne s'appliquent pas là comme dans le niveau de « l'homme », où il y a des changements — tantôt 'Hessed prédomine, tantôt c'est l'inverse. Il n'en va pas ainsi du niveau du front, de la volonté, etc., comme il est écrit : « Moi, D.ieu, je n'ai pas changé. »

16 וע"כ גם באדם למטה המצח הוא תמיד במדרגה א' ואין ניכר בו שינויים כמו בפנים.

C'est pourquoi, chez l'homme ici-bas également, le front est toujours au même niveau, et aucun changement ne s'y distingue, contrairement au visage.

ולכן נק' בחי' מצחא מדבר בארץ לא עבר בה איש ולא ישב אדם שם שהוא למעלה מבחי' אדם ונקרא מדבר

C'est pourquoi le niveau du Front est appelé « désert... terre où nul homme n'a passé et où nul être humain (adam) n'a demeuré », car il est au-dessus du niveau de « l'homme » ; il est appelé « désert ».

כמו המדבר שאין בו זריעה וצמיחה כך בבחי' זו אין שייך זריעה וצמיחה שהן שינויים קטנות וגדלות וע"כ המצח הוא פנוי מהשערות ואינן צומחים בו שערות.

Car, de même que dans un désert il n'y a ni semailles ni croissance, de même, à ce niveau, les semailles et la croissance — qui sont des changements de petitesse (katnout) et de grandeur (gadlout) — ne s'appliquent pas. C'est pourquoi le front est dépourvu de cheveux, et aucun cheveu n'y pousse.

ולכן התורה שנמשך מבחי" רצון העליון רעוא דכל רעוין דא"א. נאמר בה וממדבר מתנה אלא שהתגלותה הוא בבחינה אדם כנ"ל (ועיין באדר"ז [באדרא זוטא] דף רפ"ח ע"ב מענין מצחא ובע"ח [ובעץ חיים] שער א"א פי"ד [פרק י"ד / פרשה י"ד]).

C'est pourquoi il est dit de la Torah, qui est attirée du niveau de la volonté suprême, «la volonté de toutes les volontés» d'Arich Anpin: «Et du désert, un don»; toutefois, sa révélation se fait au niveau de «l'homme», comme indiqué plus haut. (Voir aussi l'Idra Zouta, folio 288, verso, au sujet du Front, et Etz Chaim, Sha'ar Arich Anpin, chapitre 14.)

וכמ"כ [וכמו כן] יובן בעבודת ה' בכל נש"י [נשמות ישראל] שנקרא"י [שנקראים] גם כן בשם אדם וכמ"ש נעשה אדם בצלמנו כו'. אדם אתם.

De même, cela se comprendra dans le service de D.ieu de toutes les âmes d'Israël, qui sont elles aussi appelées «homme (adam)», comme il est écrit: «Faisons l'homme à notre image», etc., [et] «Vous êtes homme (adam).»

ולכן כמו שבבחינת אדם העליון יש גם כן בחינת א' שנקרא כי לא אדם הוא וזהו מבחינת מצחא ולמעלה כנ"ל בשם האדרא והאריז"ל [והאר"י זכרנו לברכה].

C'est pourquoi, de même que dans «l'homme» suprême se trouve également un niveau appelé «car Il n'est pas un homme», lequel relève du niveau du Front et de ce qui est au-dessus, comme indiqué plus haut d'après l'Idra et l'Ari Zal,

כך הוא ג"כ בהנשמה כי בחינת אדם הן עשר ספ"י [ספירה / ספירות] שבנפש האלקית שהיא כלולה מע"ס [מעשר ספירות] היינו הביטול וההשגה דחוי"ב [דחכמה ובינה] ואהוי"ר [ואהבה ויראה] ושאר מדות שכלב.

il en va de même dans l'âme. Car le niveau de «l'homme» correspond aux dix Séfirot de l'âme divine, qui est constituée de dix Séfirot: à savoir, l'annulation de soi (bitoul) et la perception de 'Hokhma (sagesse) et de Bina (compréhension), l'amour et la crainte, ainsi que les autres attributs émotionnels (midot) du cœur.

17 והנה יש בהן שינויים רב ים לפעמים הן בקטנות ולפעמים הן בגדלות. וכן בבחינת התשובה ולב נשכר לפעמים הוא מעומקא דליבא ולפעמים שאין הלב נשכר כו'

Or, en elles, il se produit de nombreux changements : tantôt elles sont dans un état de petitesse (katnout), tantôt dans un état de grandeur (gadlout). Il en va de même de la techouva et du cœur brisé : tantôt cela vient du plus profond du cœur, tantôt le cœur n'est pas brisé, etc.,

ולא סליק ביה נהורא דנשמתא בזמן ההוא מצד גשמיות הגוף וחומריותו שנעשה מסך מבדיל כו' והוא
et « la lumière de l'âme ne s'élève pas en lui » à ce moment-là, en raison de la matérialité et de la
grossièreté du corps, qui devient un écran séparateur, etc. Et cela est

כמו עד"מ השינויים שנמצא בגשמיות בפרצוף פנים של האדם מאודם ללובן כו' (ועמ"ש בפ"י ורחל
היתה יפת תאר בד"ה אם לא תדעי לך היפה בנשים כו').

comme, à titre d'analogie, les changements physiques qui se manifestent sur le visage d'une per-
sonne, du rouge au blanc, etc. (Voir aussi ce qui est écrit au sujet du sens de « Et Rachel était belle
de forme », dans le discours commençant par « Si tu ne le sais pas, ô la plus belle des femmes »,
etc.)

אמנם יש בהנשמה עוד בחינה שלמעלה מעשר כחות הנ"ל שראשיתן חו"ב [חכמה ובינה] כו' והוא בחי'
הביטול ומס"נ [ומסירות נפש] בבחי' עצמיות הרצון שלמעלה מהשכל כנודע דאית רצון ואית רצון כו'

Cependant, l'âme possède un autre niveau, supérieur aux dix forces mentionnées plus haut, qui
commencent par 'Hokhma et Bina, etc. : le niveau de l'annulation de soi (bitoul) et du sacrifice de
soi (messirout néfech), dans l'essence même de la volonté, qui est au-dessus de l'intellect ; car,
comme on le sait, il est une volonté et il est une volonté, etc.,

וכמ"ש ע"פ ויקהל משה והיינו דרצון זה שרשו מבחינת רצון העליון שלמעלה מהשכל המושג ולכן
נקרא ישראל לי ראש.

comme il est écrit à propos du verset « Et Moché rassembla ». Cela signifie que cette volonté a sa ra-
cine dans le niveau de la volonté suprême, qui est au-dessus de l'intellect saisissable ; c'est pour-
quoi Israël est appelé « li roch » (« une tête pour Moi »).

ראש היינו בחי' גלגלתא דחפ"א על מוחא ועמ"ש בפ' שלח בד"ה אני כו' אשר הוצאתי אתכם מאמ"צ
[מארץ מצרים] כו'

« Tête » désigne le niveau de la Goulgulta, qui recouvre le cerveau. Voir aussi ce qui est écrit dans
la paracha Chela'h, dans le discours commençant par « Moi, etc., qui vous ai fait sortir du pays
d'Égypte », etc.,

ועמ"ש בד"ה ראה אנכי נותן ובבחי' זו אין שייך שינויים כלל וכדכתיב וגם נצח ישראל לא ישקר כו' כי לא אדם הוא כו'

et voir aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « Vois, je place devant vous ». À ce niveau, aucun changement ne s'applique, comme il est écrit : « Et aussi, le Netsa'h d'Israël ne mentira pas », etc., « car Il n'est pas un homme », etc.

נצח ומצח הכל בחי' אחת ועיין בסש"ב [בספר של בינונים] פרק י"ט ובחי' זו מעורר למעלה ג"כ בבחי' כתר ומקיף דאצילות והנה שם כחשכה כאורה ממש.

Netsa'h et métsa'h (front) relèvent tous deux d'un seul et même niveau ; voir aussi le Sefer Shel Beinonim, chapitre 19. Ce niveau éveille également en haut le niveau de Kéter et la lumière enveloppante (makif) du Monde d'Atsilout ; là-bas, « les ténèbres sont exactement comme la lumière ».

וע"כ הזדונות נהפכים לזכיות ממש (ועמ"ש בביאור ע"פ וקבל היהודים וקבל לשון יחיד כו' ע"ש):

C'est pourquoi les fautes délibérées sont véritablement transformées en mérites. (Voir aussi ce qui est écrit dans l'explication sur [le verset] « Et les Juifs entreprirent », où « entreprit » est au singulier, etc. ; voir là-bas.)

18 ה והנה עם כל הנ"ל יובן גם כן מ"ש על פי שוש תשיש דעל ידי שמחה של מצוה ממשיכים שאפילו כשנסת ישראל היא בבחי' עקרה רק שהאתעדל"ע [שהאתערותא דלעילא] נמשך מעצמו עכ"ז [עם כל זה] תהיה יולדת זכר כו' ע"ש.

5. À présent, tout ce qui précède permet également de comprendre ce qui est écrit à propos du passage « Elle se réjouira certes » : par la joie d'une mitsva, on attire une lumière telle que même lorsque Knesset Israël (la Communauté d'Israël) se trouve dans l'état de « la femme stérile », et que seul l'éveil d'en haut se produit de lui-même, elle enfantera néanmoins un fils, etc. ; voir là-bas.

19 ויובן בהקדים לבאר עוד ענין שייכות וקשר ההקדמה הראשונה שנתבאר למעלה מענין ב' בחי' אתערותא דלעילא להקדמה השניי מענין ההפרש שבין תורה למצות.

Cela se comprendra en expliquant d'abord plus avant le lien et la relation entre la première pré-misse exposée plus haut, concernant les deux niveaux d'éveil d'en haut, et la seconde pré-misse, concernant la différence entre la Torah et les mitsvot.

והענין כמו שבתורה ומצות יש מעלה יתירה בתורה מבמצות ויש מעלה יתירה במצות מבתורה. כמ"כ
[כמו כן] עד"ז ומעין זה הוא ג"כ בענין ב' בחינת אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] הנ"ל.

Voici en quoi consiste la chose : de même que, pour la Torah et les mitsvot, la Torah possède un avantage sur les mitsvot et les mitsvot un avantage sur la Torah, il en va aussi ainsi, de la même manière et dans un rapport analogue, des deux niveaux d'éveil d'en haut mentionnés plus haut.

היינו שעם היות אשר התעדל"ע [האתערותא דלעילא] הנמשך ע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] הוא בחי' הארה פנימית מא"ס ב"ה ולמעלה מעלה מבחי' אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] המאיר תמיד ממילא ומאצמו לצורך חיות העולמות שהוא רק גילוי הארה חיצונית.

C'est-à-dire que, bien que l'éveil d'en haut suscité par un éveil d'en bas soit un rayonnement intérieur de l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, et se situe infiniment au-dessus de l'éveil d'en haut qui rayonne constamment, de lui-même et spontanément, pour assurer la force vitale des mondes — lequel n'est que la révélation d'un rayonnement extérieur,

אעפ"כ [אף על פי כן] שרש ומקור אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] זו הנמשך מעצמו הוא ממקום גבוה יותר.
מאחר שהוא נמשך מעצמו

néanmoins, la racine et la source de cet éveil d'en haut, qui se prolonge de lui-même, proviennent d'un lieu plus élevé. Puisqu'il se prolonge de lui-même,

כמו שהיה מתחלת הבריאה שנמשך מבחי' כי חפץ חסד הוא הרי א"כ שרשה נמשך מבחי' העצמות
ממש אשר אין אתערותא דלתתא מגעת שם כלל רק

comme ce fut le cas au commencement de la Création, lorsqu'il se prolongea du niveau de « car Il désire la bonté », sa racine se prolonge donc du niveau de l'Essence même, que l'éveil d'en bas n'atteint nullement, mais seulement

כי חפץ חסד הוא וע' בע"ח [בעץ חיים] שער מ"ן [מ"ן נוקבין] ומ"ד [ומיין דוכרין] דרוש ב' כפ"י כד סליק
ברעותיה כו'.

« car Il désire la bonté ». Voir aussi Etz Chaim, Sha'ar Mayin Nukvin uMayin Duchrin, discours 2, dans l'explication de « lorsqu'il s'éleva dans Sa volonté », etc.

20 וזהו ענין שנאמר אחר המבול עוד כל ימי הארץ זרע וקציר כו' יום ולילה לא ישבתו.

Et c'est là le sens de ce qui fut dit après le Déluge : « Tant que la terre durera, les semailles et la moisson, etc., ... le jour et la nuit ne cesseront pas. »

דהיינו שבח"י זו דחיות העולמות לא תהי' [תהיה] נפסקת לעולם אף אם ח"ו [חס ושלום] לא אכשור דרי מטעם הנ"ל דשרשה נמשך מבח"י שאין אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] מגעת שם כלל.

C'est-à-dire que ce niveau de vitalité des mondes ne cessera jamais, même si, à D.ieu ne plaise, les générations ne sont pas dignes, pour la raison mentionnée plus haut : sa racine découle d'un niveau que l'éveil d'en bas n'atteint absolument pas.

21 ועמ"ש בד"ה למנצח על השמינית וסד"ה חייב אינש לבסומי בפוריא בענין פ"י התירון שנו' [שנוכר] במדרש על הקושיא איך הקב"ה מוריד גשמים ומצמיח דשאים בשבת כו'

Voyez aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « Au chef de chant, sur la huitième », et à la fin du discours commençant par « L'homme est tenu de s'enivrer à Pourim », au sujet du sens de la réponse mentionnée dans le Midrach à la question : comment le Saint béni soit-Il fait-il tomber la pluie et pousser l'herbe le Chabbat, etc. ;

ע"ש דמהתירון מובן שמקור ושרש האור וחיות העולמות נמשך ממקום שלמעלה אפילו מבחינת שבת והשבת הוא אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] הנמשך על ידי אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] דכל ששת ימי המעשה.

voyez là-bas. Car il ressort de la réponse que la source et la racine de la lumière et de la force vitale des mondes proviennent d'un lieu supérieur même au niveau du Chabbat ; et le Chabbat est l'éveil d'en haut qui est suscité par l'éveil d'en bas de chacun des six jours ouvrables.

א"כ מבואר מזה דשרש אור וחיות העולמות הוא מבח"י שלמעלה מאתעדל"ע [מאתערותא דלעילא] זו שעל ידי אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] דהיינו מבח"י שאין שייך שם כלל מעלה ומטה כו'.

Dès lors, il ressort clairement de cela que la racine de la lumière et de la force vitale des mondes provient d'un niveau supérieur à cet éveil d'en haut suscité par un éveil d'en bas : à savoir, d'un niveau où les notions de supérieur et d'inférieur ne s'appliquent absolument pas, etc.

ועיין מ"ש במ"א בביאור מאמר הזהר פ' וירא (דק"ב ע"א) ע"פ וגם אמנה אחותי בת אבי כו'

Voyez aussi ce qui est écrit ailleurs dans l'explication du passage du Zohar, Parshas Vayeira (112a), sur [le verset] : « Et de plus, elle est vraiment ma sœur, fille de mon père », etc. :

איך דרך כלל שרש היחוד תמידי נקרא זיווג דא"א [דאבא ואימא] והיחוד דלהוליד נשמות חדשות נקרא ע"ש זיווג ז"נ [זעיר אנפין ונוקבא] כו' והוא הנמשך ע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] דייקא.

comment, de manière générale, la racine de l'union constante est toujours appelée l'union d'Abba et Imma ('Hokhma et Bina), tandis que l'union qui donne naissance à de nouvelles âmes est appelée l'union de Zeir Anpin (les attributs émotionnels) et de Noukva (le féminin / Mal'hout), etc. ; et c'est précisément cette dernière qui est suscitée par l'éveil d'en bas.

22 וכן נתבאר עוד במ"א בביאור ע"פ והיה לכם לציצית בפ"י קדושת למעלה מקדושתכם היינו שיש

אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] שע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא]

De même, cela est également expliqué ailleurs, dans le commentaire sur [le verset] «Et cela sera pour vous des tsitsit», à propos du sens de «Ma sainteté est au-dessus de votre sainteté» : il existe un éveil d'en haut qui vient par l'éveil d'en bas,

וזהו פ"י קודשתכם ויש אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] קודם אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] להעלות ממטה למעלה ואתעדל"ע [ואתערותא דלעילא] זו גדלה מעלתה מאד מאותה שע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] שאין אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] יכולה להגיע אליה

et tel est le sens de «votre sainteté». Il existe aussi un éveil d'en haut qui précède l'éveil d'en bas, pour élever ce qui est en bas vers ce qui est en haut ; cet éveil d'en haut est d'une vertu bien supérieure à celui qui vient par l'éveil d'en bas, car l'éveil d'en bas ne peut l'atteindre.

וכמאמר הבעש"ט [הבעל שם טוב] נ"ע [נשמתי עדן] על הבת קול שמכרזת שהם הרהורי תשובה והם באים מלמעלה שאין אדם עושה מאומה מצד עצמו והיינו כי חפץ חסד הוא.

Comme l'enseigne le Baal Chem Tov, que son âme soit dans l'Éden, au sujet de la voix céleste (bat kol) qui proclame : il s'agit de pensées de techouva (retour), qui viennent d'en haut, car l'homme ne fait absolument rien de son propre chef ; c'est là le sens de «car Il désire la bonté».

23 וזהו ענין קדושת למעלה מקדושתכם. ועמ"ש ג"כ במ"א בד"ה לסוסתי בפ"י ואתם תחרישון כו' לא

תתערון מידי כו'

Et telle est la signification de « Ma sainteté est au-dessus de votre sainteté ». Voir également ce qui est écrit ailleurs, dans le discours qui commence par « À une jument », au sujet de « et vous, gardez le silence », etc. : « vous n'éveillerez rien », etc. ;

ע"ש והנה מכ"ז [מכל זה] מבואר שאתעדל"ע [שאתערותא דלעילא] הנמשך מעצמו לעורר אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] גדלה מעלתה מאותה אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] שע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא].

voir là-bas. Or, de tout cela, il ressort que l'éveil d'en haut qui se déploie de lui-même afin d'éveiller l'éveil d'en bas a une valeur supérieure à cet éveil d'en haut qui vient par l'éveil d'en bas.

24 ובאמת בכמה מקומות מבואר בהיפך שהאתעדל"ע [שהאתערותא דלעילא] שנמשך ע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] גבוה יותר וזהו ענין אשה מזרעת תחלה יולדת זכר כו' ועמ"ש במ"א בביאור ע"פ אלה מסעי.

En vérité, en plusieurs endroits, c'est l'inverse qui est expliqué : l'éveil d'en haut suscité par un éveil d'en bas est supérieur. C'est le sens de «la femme émet sa semence la première, elle enfante un mâle», etc. Voir aussi ce qui est écrit ailleurs dans l'explication sur [le verset] «Voici les voyages» :

שהאתעדל"ע [שהאתערותא דלעילא] שלפני אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] הוא רק בחינת הארה חיצונית וע"ד וימינו תחבקני אבל אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] שאחר האתעדל"ת [האתערותא דלתתא] הוא המשכה בחי פנימית להיות מזה הולדה כו'.

L'éveil d'en haut qui précède l'éveil d'en bas n'est qu'un rayonnement extérieur, à l'image de «et Sa droite m'étreint» ; mais l'éveil d'en haut qui suit l'éveil d'en bas est une effusion du niveau intérieur, permettant qu'en résulte une naissance, etc.

אך הענין דשניהם אמת דשרש ומקור אתעדל"ע זו שנמשך מעצמו נמשך מבחי' כי חפץ חסד הוא דהיינו ממקום שאין אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] מגעת שם כלל

Mais voici comment comprendre : les deux sont vrais. La racine et la source de cet éveil d'en haut qui se manifeste spontanément proviennent du niveau de «car Il désire la bonté», c'est-à-dire d'un lieu que l'éveil d'en bas ne peut nullement atteindre ;

אך מ"מ ההמשכה הוא רק בחי' חיצונית לבד אלא שהיא חיצונית מבחינה עליונה ביותר וכמבואר שם בד"ה למנצח על השמינית ג"כ בענין שרש חיות העולמות שהוא מבחינת א"ק [אדם קדמון] כו'.

Néanmoins, l'effusion qui en résulte n'est qu'un niveau extérieur, mais il s'agit de la dimension extérieure d'un niveau extrêmement élevé. Cela est également expliqué là, dans le discours commençant par «Au chef des chantres, sur la Cheminite», à propos de la racine de la force vitale des mondes : elle provient du niveau d'Adam Kadmon, etc.

אבל מ"מ הוא בחינת חיצוניות א"ק [אדם קדמון] וכמשל העור כו' וגם שמאיר רק בבחי' מקיף שמקיף את כולם בהשוואה א' כו' ע"ש משא"כ האתעדל"ע [האתערותא דלעילא] שנמשך ע"י אתעדל"ע [אתערותא דלתתא] זהו גילוי בחינת פנימיות ממש ולא חיצוניות לכד

Mais il s'agit néanmoins de la dimension extérieure d'Adam Kadmon, comme dans la parabole de la peau, etc. De plus, elle ne brille que sous la forme d'une lumière enveloppante, qui entoure tous les êtres de manière égale, etc. Voir là. En revanche, l'éveil d'en haut suscité par un éveil d'en bas est une révélation du niveau véritablement intérieur, et non de la seule dimension extérieure.

ולכן עם היות שהגילוי הוא רק מבחינה שאתעדל"ע [שאתערותא דלתתא] מגיע שם מ"מ להיותו גילוי בחי' הפנימית יש בזה מעלה יתירה יותר מאתעדל"ע [מאתערותא דלעילא] שמעצמו וכמאמר אשה מזרעת תחלה יולדת זכר כו' וכנ"ל.

Ainsi, bien que la révélation provienne uniquement d'un niveau que l'éveil d'en bas peut atteindre, puisqu'il s'agit d'une révélation du niveau intérieur, elle possède néanmoins un avantage supérieur à l'éveil d'en haut qui vient de lui-même, comme l'énonce l'enseignement : «La femme émet sa semence la première, elle enfante un mâle», etc., comme indiqué plus haut.

נמצא שהחילוק בין ב' בחי' אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] האלו הוא מעין ההפרש שבין מעלת המצות ומעלת התורה.

Il ressort que la différence entre ces deux niveaux d'éveil d'en haut est analogue à la différence entre la vertu des mitsvot et celle de la Torah.

דאע"פ [דאף על פי] שהמשכות שע"י מצות ותורה הרי שניהם הם ע"י מעשה התחתונים ולא כמו אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] הנמשך מעצמו ממש.

Car, bien que les effusions suscitées par les mitsvot et par la Torah proviennent toutes deux des actes des êtres inférieurs, et ne soient donc pas semblables à l'éveil d'en haut qui se manifeste véritablement de lui-même,

מ"מ נוכל להשכיל מזה דכמו שיש מעלה יתירה בתורה מבמצות אע"פ [אף על פי] שהמצות שרשן גבוהים מהתורה רק לפי שהתורה היא בבחי' פנימית היינו מו"ס [מוחא סתימאה] והמצות הן חיצוניי בחי' גלגלתא.

Néanmoins, nous pouvons comprendre ceci : de même qu'il existe un avantage supplémentaire de la Torah sur les mitsvot, bien que les mitsvot prennent racine plus haut que la Torah, et cela uniquement parce que la Torah relève de la dimension intérieure, à savoir Mo'ha Stima'a, tandis que les mitsvot relèvent de la dimension extérieure, Gulgalta,

25 וע"כ אמרו בירושלמי שאין כל מצותיה של תורה שוות נגד הלכה אחת מן התורה. וכך הוא ענין מעלת התעדלי"ע [האתערותא דלעילא] שנמשך ע"י אתעדלי"ת [אתערותא דלתתא]

C'est pourquoi il est dit dans le Talmud de Jérusalem que toutes les mitsvot de la Torah ne sont pas égales à une seule halakha de la Torah. Il en va de même de la supériorité de l'éveil d'en haut qui est suscité par un éveil d'en bas :

שהיא בחינת פנימית לכך היא גבוה יתירה מאתעדלי"ע [מאתערותא דלעילא] הנמשך מעצמו שהוא בחי' חיצוניות וגם מאיר רק בבחינת מקיף וימינו תחבקני וכנ"ל.

puisque'il relève de la dimension intérieure, il est donc supérieur à l'éveil d'en haut qui se produit de lui-même, lequel relève de la dimension extérieure et ne rayonne qu'à la manière d'une lumière enveloppante, [comme dans] «et Sa droite m'étreint», comme mentionné plus haut.

וכמו שיש מעלה יתירה במצות מכתורה לפי שעם היותן מבחינת חיצוניות הרי החיצוניות הוא מבחי' עליונה ביותר כו' כנ"ל באריכות.

Et de même qu'il y a une supériorité des mitsvot sur la Torah, car, bien qu'elles relèvent de la dimension extérieure, cette dimension extérieure provient d'un niveau extrêmement élevé, etc., comme expliqué plus haut en détail,

כך יש מעלה יתירה באתעדלי"ע [באתערותא דלעילא] הנמשך מעצמו לעורר אתעדלי"ת [אתערותא דלתתא] עם היותה בחי' חיצונית אכן שרשה מבחי' היותר עליונה שאין אתעדלי"ת [אתערותא דלתתא] מגעת שם כלל.

de même, il y a une supériorité de l'éveil d'en haut qui se produit de lui-même pour susciter l'éveil d'en bas: bien qu'il relève de la dimension extérieure, sa racine se trouve au niveau le plus élevé, que l'éveil d'en bas n'atteint absolument pas.

26 והנה יש עוד בחי' ג' בענין אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] והוא ג"כ האתעדל"ע [האתערותא דלעילא] שלמעלה מאתעדל"ע [מאתערותא דלתתא] דהיינו שאין אתעדל"ע [אתערותא דלתתא] מגעת שם כלל. כענין קדושתו למעלה מקדושתכם וכנ"ל.

Or, il existe encore un troisième niveau d'éveil d'en haut. C'est lui aussi un éveil d'en haut qui dépasse l'éveil d'en bas, c'est-à-dire qu'aucun éveil d'en bas ne peut l'atteindre, comme dans l'expression : « Ma sainteté dépasse votre sainteté », ainsi qu'il a été dit plus haut.

אלא שאעפ"כ [שאף על פי כן] אינה שורה ומתגלה אלא כשיש שלימות במעשה התחתונים שכבר נשפע עליהם אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] שלפי ערך אתעדל"ע [אתערותא דלתתא] אזי שורה ומתגלה ג"כ האתעדל"ע [האתערותא דלעילא] שלמעלה מעלה מערך האתעדל"ע [האתערותא דלתתא] כלל.

Néanmoins, il ne repose et ne se révèle que lorsque les actes des êtres d'en bas ont atteint leur perfection, de sorte que l'éveil d'en haut correspondant à leur éveil d'en bas s'est déjà déversé sur eux. Alors repose et se révèle également l'éveil d'en haut qui dépasse absolument toute mesure de l'éveil d'en bas.

27 וכמ"ש במ"א ע"פ אני ישנה כו' פתחי לי כו' שזהו ענין פתחי לי כחודה של מחט ואני אפתח לך כפתחו של אולם כו'

Comme il est écrit ailleurs, à propos du verset : « Je dors, etc., ouvre-Moi, etc. » : tel est le sens de « Ouvre-Moi [une ouverture] comme le chas d'une aiguille, et J'ouvrirai pour toi [une ouverture] comme l'entrée d'une grande salle », etc. ;

ע"ש וכמ"כ [וכמו כן] גבי שבת ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה והיינו שיש עוד בחי' בשבת שלמעלה מאתעדל"ע [מאתערותא דלתתא]

voyez là-bas. De même, au sujet du Chabbat, nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « J'ai un beau cadeau dans Mon trésor, et son nom est Chabbat » ; c'est-à-dire qu'il existe dans le Chabbat un autre niveau, supérieur à l'éveil d'en bas,

וזהו בחינה שנקרא שבת שבתון והוא מתנה דייקא שלמעלה מאתעדל"ע [מאתערותא דלתתא] וכמ"ש במ"א אלא שאעפ"כ [שאף על פי כן] הרי ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] מי שטרח בע"ש [בערב שבת] יאכל בשבת שאין נמשך מתנה זו

et c'est là le niveau appelé « Chabbat Chabbaton » ; il s'agit précisément d'un « cadeau », supérieur à l'éveil d'en bas, comme il est écrit ailleurs. Néanmoins, nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « Celui qui a peiné la veille du Chabbat mangera le Chabbat » ; car ce cadeau ne se déverse

אלא לאחר התעדלי"ע [האתערותא דלעילא] הנמשך תחלה בשבת ע"י אתעדלי"ת [אתערותא דלתתא] בכל ימי החול שע"ז נאמר לעשות את השבת כו' ועיין מ"ש כיוצא בזה במ"א סדי"ה

qu'après l'éveil d'en haut qui se déverse d'abord le Chabbat, grâce à l'éveil d'en bas suscité durant tous les jours de la semaine ; c'est à ce propos qu'il est dit : «faire le Chabbat», etc. Voyez aussi ce qui est écrit dans le même sens ailleurs, à la fin du discours commençant par

כי כאשר השמים החדשים כו' והיינו שבחינת גילוי זה הוא אשר אני עושה למעלה מאתעדלי"ת [מאתערותא דלתתא] ואעפ"כ [ואף על פי כן] אינו נמשך ומתגלה אלא לאחר שלימות גילוי התעדלי"ע [האתערותא דלעילא] שע"פ התעדלי"ת [האתערותא דלתתא].

«Car, comme les nouveaux cieux», etc. Cela signifie que ce niveau de révélation est «ce que Je fais», au-delà de l'éveil d'en bas ; néanmoins, il ne se déverse et ne se révèle qu'après l'achèvement de la révélation de l'éveil d'en haut correspondant à l'éveil d'en bas.

28 וכמ"כ [וכמו כן] הוא ענין הנז' [הנזכר] במילה בשמיני שהוא כדי שיעבור עליו שבת אי' כמ"ש במ"א. והענין

De même, la raison mentionnée à propos de la circoncision au huitième jour est qu'un Chabbat doit d'abord s'écouler pour lui, comme il est écrit ailleurs. Le sujet est le suivant :

כי בחינת גילוי אתעדלי"ע [אתערותא דלעילא] זו הוא גילוי פנימית ממש מבחי' שאין אתעדלי"ת [אתערותא דלתתא] מגיע שם ולא בבחינת חיצוני' לבד כמו התעדלי"ע [האתערותא דלעילא] שלפני אתעדלי"ת [אתערותא דלתתא] שעם היותה ג"כ מבחינת

le niveau de la révélation de cet éveil d'en haut est une révélation véritablement intérieure (pni-miyout), provenant d'un niveau que l'éveil d'en bas n'atteint pas ; ce n'est pas une simple révélation extérieure ('hitsoniyout), comme l'éveil d'en haut qui précède l'éveil d'en bas, lequel, bien qu'il provienne lui aussi du niveau de

כי חפץ חסד הוא אכן מ"מ הגילוי רק בבחינת חיצוניות ובבחינת מקיף לבד ולכן נמשך גם קודם אתעדלי"ת [אתערותא דלתתא] ואתעדלי"ע [ואתערותא דלעילא] שעל ידה.

« car Il désire la bonté », la révélation n'en est pas moins seulement extérieure et seulement englobante ; c'est pourquoi elle est suscitée même avant l'éveil d'en bas et avant l'éveil d'en haut qui vient par son intermédiaire.

אבל שיומשך גילוי פנימית בחינה זו ממש בגילוי ממש בבחינת פנימית הוא דוקא אחר שתחלה יש אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] עד היכן

Mais pour que la révélation intérieure de ce niveau même soit attirée ici-bas dans une révélation effective, de manière intérieure, il faut précisément qu'il y ait d'abord eu un éveil d'en bas, jusqu'au point où

שהיא מגעת ושנמשך התעדל"ע [האתערותא דלעילא] שעל ידה אז נמשך ג"כ בבחי' פנימי ממקום שאין אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] מגעת שם כלל.

il peut parvenir, et que l'éveil d'en haut qui en découle ait été attiré ; alors il est également attiré de manière intérieure, depuis un lieu que l'éveil d'en bas n'atteint absolument pas.

וכך נת' [נתבאר] עוד במ"א על המאמר פי חיי שרה (דקל"ג ע"א) בענין הטעם דתפלת ערבית שתיקן יעקב בחיר שבאבות הוא רשות דתוכן

De même, cela est expliqué davantage ailleurs à propos du passage de la paracha 'Hayé Sarah (folio 133, côté a), concernant la raison pour laquelle la prière du soir, instituée par Yaakov, le meilleur des Patriarches, est facultative. Le fond de

התירוצ' לפי שבחינת יעקב מכריח מן הקצה אל הקצה מבחי' שאין אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] מגעת שם לפיכך היא רשות אלא שאעפ"כ [שאף על פי כן] אין נמשך בחינה זו

la réponse est que le niveau de Yaakov « s'étend d'une extrémité à l'autre », depuis un niveau que l'éveil d'en bas n'atteint pas ; c'est pourquoi elle est facultative. Néanmoins, ce niveau est attiré

אלא לאחר שיש אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] עד היכן שהיא מגעת דהיינו תפלת שחרית ומנחה שתיקנו אברהם ויצחק כו' ועמ"ש ע"פ יחינו מיומים ביום השלישי יקימנו ונחיה לפניו.

qu'après qu'il y a eu un éveil d'en bas jusqu'au point où il peut parvenir, c'est-à-dire les prières du matin et de l'après-midi, instituées par Avraham et Yitzchak, etc. Voir aussi ce qui est écrit au sujet [du verset] : « Il nous fera revivre après deux jours ; le troisième jour, Il nous relèvera, et nous vivrons devant Lui. »

29 והנה כמו כן יובן ג"כ בענין אור הנמשך ע"י המצות והתורה אשר התורה היא בחינה פנימית

À présent, de même, on comprendra également ce qu'il en est de la lumière attirée par les mitsvot et la Torah : la Torah relève du niveau intérieur (pnimiyout),

אך היינו פנימית החכמה שבכתר ונקרא מו"ס [מוחא סתימאה] והמצות הם מבחינת כתר שבכתר אך מבחינת חיצוניות היינו גלגלתא דחפא על מוחא.

mais il s'agit de la dimension intérieure de la 'Hokhma (sagesse) au sein de Kéter (la Couronne), appelée Mo'ha Stima'a ; les mitsvot relèvent du niveau de Kéter au sein de Kéter, mais de sa dimension extérieure ('hitsoniyout), à savoir « Gulgalta qui recouvre le cerveau ».

אכן יש עוד בחינה ג' הגבוה משני הבחינות והוא אותו הפנימית של כתר שבכתר אשר הגלגלתא הוא בחינת החיצוניות שלו ואפשר שזהו ענין בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו זו מ"ת [מתן תורה] וכמשי"ת [וכמו שיתבאר]

Cependant, il existe encore un troisième niveau, supérieur aux deux autres : la dimension intérieure de Kéter au sein de Kéter lui-même, dont Gulgalta constitue la dimension extérieure. Il se peut que ce soit là le sens de « la couronne dont sa mère l'a couronné le jour de ses noces », c'est-à-dire le don de la Torah, comme nous l'expliquerons ;

שהרי בע"ח [בעץ חיים] שכ"ב ס פ"ו כ' [כתב] שהוא אור רוחני מקיף עליו כו' וה"ז [והרי זה] ממש כמו בחי' בעטרה שהיא מקפת על הגלגלתא כו' :

car dans Etz Chaim, Sha'ar 22, fin du chapitre 6, il a écrit qu'il s'agit d'une lumière spirituelle qui l'entoure, etc. ; cela correspond exactement au niveau de « la couronne », qui entoure le crâne, etc.

30 ו ומעתה יובן ענין שמחה של מצוה. כי הנה השמחה הוא גילויי העולם וכמשל המלך שדרכו שיושב בחדרי חדרים כי כל כבודו פנימה

6. À présent, on comprendra la joie d'une mitsva. En effet, la joie révèle ce qui est caché, comme dans l'image du roi, qui a coutume de demeurer dans les chambres les plus intérieures, car « toute sa gloire est au-dedans »,

אך בזמן שמחתו מתראה ומתגלה לעין כל והנה המצות שרשן מאד נעלה מבחי' כתר שלמעלה מהחכמה.

mais au moment où il se réjouit, il se montre et se révèle à tous les regards. Or, les mitsvot ont leur racine très haut, au niveau de Kéter (la Couronne), qui est au-dessus de 'Hokhma (sagesse).

אך עצמיות הכתר אינו מתגלה כלל רק בחי' החיצוניות היינו בחי' גלגלתא שהוא בחי' רצון העליון.

Cependant, l'essence de Kéter ne se révèle aucunement ; seul se révèle son niveau extérieur ('hitsoniyout), à savoir le niveau de Guilgalta, qui est celui de la volonté suprême (ratzon).

אך ע"י השמחה בקיום המצוה שהשמחה מעורר גילוי הפנימית לכן ע"י ממשיך גילוי בחי' פנימית הכתר.

Cependant, par la joie éprouvée dans l'accomplissement de la mitsva, puisque la joie éveille la révélation de la dimension intérieure (pnimiyout), on attire ainsi une révélation de la dimension intérieure de Kéter.

31 וזהו בעטרה שעטרה לו אמו דוקא אם הבנים שמחה וישמחו כך ישראל כו' שע"י השמחה של מצוה מעורר התענוג עליון שהוא בחי' העטרה והכתר כו'. ועמ"ש לקמן בד"ה שוש אשיש ובד"ה ה' לי בעזרי.

Et c'est là [le sens de] «la couronne dont sa mère l'a couronné»: précisément [sa mère], «une mère heureuse de ses enfants», et «Israël se réjouira en Toi», etc. Car la joie éprouvée à l'occasion d'une mitsva éveille le plaisir suprême, qui est le niveau de la couronne et de Kéter (la Couronne), etc. Voir aussi ce qui est écrit plus loin, dans le discours commençant par «Je me réjouirai grandement», et dans celui qui commence par «Dieu est avec moi parmi ceux qui m'aident».

32 והנה מבואר למעלה שבחי' זו הוא ענין בחינה הג' שבאתעדל"ע [שבאתערותא דלעילא] הגבוה משני בחי' ראשונות. ולכן בגילוי בחי' זו נמשך שגם כשאיש מזריע תחלה תהיה יולדת זכר כו'.

Or, il a été expliqué plus haut que ce niveau constitue le troisième niveau de l'éveil d'en haut, supérieur aux deux premiers. C'est pourquoi, lorsque ce niveau se révèle, il en résulte que même lorsque l'homme émet sa semence le premier, elle enfante un garçon, etc.

כי זה דאיש מזריע תחלה יולדת נקבה זהו כשנמשך הגילוי מבחי' חיצוניות שאז ענין אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] המעורר אתעדל"ע [אתערותא דלתתא] הוא שיהיה יולדת נקבה אהבה זוטא כו'

Car le cas où «l'homme émet sa semence le premier, elle enfante une fille» correspond à une révélation provenant de la dimension extérieure ('hitsoniyout) ; l'effet de l'éveil d'en haut, qui suscite l'éveil d'en bas, est alors qu'elle enfante une fille, c'est-à-dire un amour modeste, etc.

משא"כ על ידי שמחה של מצוה שנמשך הגילוי מאתעדל"ע [מאתערותא דלעילא] שלמעלה מאתעדל"ת [מאתערותא דלתתא] מבחינת הפנימית ממש הרי היא גבוה גם מאתעדל"ע [מאתערותא דלעילא] שע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] ולכן יולדת זכר כו' וזהו שוש תשיש כו' בקבוץ בניה דוקא כו'.

En revanche, par la joie d'une mitsva, lorsque la révélation est attirée de l'éveil d'en haut qui est supérieur à l'éveil d'en bas, depuis la dimension véritablement intérieure (pnimiyout), elle est même supérieure à l'éveil d'en haut qui résulte d'un éveil d'en bas ; elle enfante donc un garçon, etc. C'est là le sens de « Que la stérile se réjouisse assurément », etc., « au rassemblement de ses enfants », précisément, etc.

(ועיין מ"שכביאור ע"פ כה תברכו את בניי [בני ישראל] מענין ג' ברכות דברכת כהנים יברכך יאר ישא ועמ"ש בענין כשמחך יצירך בג"ע [בגן עדן] מקדם.

(Voyez aussi ce qui est écrit dans l'explication sur [le verset] « Ainsi bénirez-vous les enfants d'Israël », au sujet des trois bénédictions de la bénédiction sacerdotale : « Qu'Il te bénisse », « Qu'Il fasse luire », « Qu'Il élève » ; et voyez ce qui est écrit au sujet de « comme Tu as réjoui Ta créature dans le Jardin d'Éden jadis ».

ועמ"ש סד"ה בשלח פרעה שהשמחה אמיתית ודביקות בה' אחד הוא בבחי' הכנעה וביטול וע"י קבלת עול מלכות שמים בעסק התורה ומצות כו' ע"ש).

Voyez aussi ce qui est écrit à la fin du discours commençant par « Lorsque Pharaon renvoya le peuple » : la joie véritable et l'attachement au D.ieu unique passent par la soumission et l'annulation de soi (bitoul), ainsi que par l'acceptation du joug (kabbalat ol) du royaume des cieux dans l'étude de la Torah et l'accomplissement des mitsvot, etc. Voyez là-bas.)

והנה עפ"י [על פי זה] יובן ג"כ מ"ש בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו זו מ"ת [מתן תורה] כי הנה ענין פסח וספד"ע [וספירת העומר] ושבועות זהו קרוב לענין ג' בחי' הנז' [הנוכר] שבאתעדל"ע [שבאתערותא דלעילא].

Or, à la lumière de ce qui précède, on comprendra également ce qui est écrit : « la couronne dont sa mère l'a couronné au jour de son mariage », qui désigne le don de la Torah. Car Pessa'h, le compte du Omer et Chavouot se rapprochent des trois niveaux de l'éveil d'en haut mentionnés précédemment.

כי בפסח הי' [היה] בחי' דילוג וגילוי אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] מעצמו. אך שאין הגילוי בבחי' פנימית כמו בשבועות אשר במ"ת [במתן תורה] דבר ה' פא"פ [פנים אל פנים].

Car à Pessa'h, il y eut un « passage par-dessus » et une révélation spontanée de l'éveil d'en haut. Toutefois, cette révélation n'était pas intérieure comme à Chavouot, lorsque, au don de la Torah, D.ieu parla face à face.

33 ואחר יום א' דפסח מתחילים לספור ספה"ע [ספירת העומר] והוא המשכת אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] ע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] דזיכור נה"ב [נפש הבהמית] שזהו ענין העומר שעורים מאכל בהמה כו'.

Et après le premier jour de Pessa'h, nous commençons à compter le compte de l'Omer. Celui-ci consiste à faire descendre un éveil d'en haut par un éveil d'en bas, [l'éveil] qui affine l'âme animale. Tel est le sens de l'offrande de l'Omer d'orge, nourriture pour les animaux, etc.

וזהו מ"ט יום ואח"כ ביום החמישים הוא גילוי שער הני שלמעלה מאתעדל"ת [מאתערותא דלתתא] וזהו ביום השלישי להיות הבקר וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] ברכות בראשית פנ"ו שזהו ענין ביום השלישי יקימנו וע"כ אין בו ספירה והגילוי נמשך בבחי' פנימית ממש.

Cela correspond aux quarante-neuf jours ; puis, le cinquantième jour, se révèle la cinquantième porte, qui est au-dessus de l'éveil d'en bas. Tel est le sens de « le troisième jour, au matin » ; et nos Sages, de mémoire bénie, ont dit dans Bereishis Rabbah, chapitre 56, que cela signifie : « Le troisième jour, Il nous relèvera. » C'est pourquoi on ne le compte pas, et la révélation se déploie véritablement dans la dimension intérieure (pnimiyout).

משא"כ בפסח כו' שלא היה הגילוי בבחינת פנימית עדיין כמו בשבועות. וז"ש [וזהו שכתוב] בזהר פ' אמור (דצ"ו ע"ב) בענין שבועות שהוא יום אחד. קשורא דלעילא רישא וגלגתא ומוחי.

En revanche, à Pessa'h, etc., la révélation n'était pas encore intérieure comme à Chavouot. C'est ce qui est écrit dans le Zohar, Parachat Emor (folio 96, côté b), à propos de Chavouot : c'est un seul jour, « le lien d'en haut : la Tête, le Crâne (Gulgalta) et les Cerveaux ».

וע"ש במק"מ [במקדש מלך] ובהרמ"ז [ובהרב משה זכות] רישא הוא עיקר הכתר והוא המקיף העליון שהגלגלתא הוא סיום חצויותו ומוחא הוא ח כמה כו' והיינו שבשכועות מתקשרים כל הג' בחינות הנ"ל יחד ומאירים למטה.

Voyez là-bas le Mikdash Melech et le Ramaz : la « Tête » est l'essence de Kéter (la Couronne), et constitue le makif supérieur (la lumière englobante), dont Gulgalta est l'extrémité de la dimension extérieure ; le « Cerveau » est 'Hokhma (sagesse), etc. Autrement dit, à Chavouot, les trois niveaux mentionnés plus haut sont liés ensemble et éclairent les mondes inférieurs.

34 ובמ"א נתי' [נתבאר] ענין ג' בחינות אלו שבתומ"צ [שבתורה ומצות] בע"א [באופן אחר] קצת היינו שאותו בחי' פנימית הכתר שגולגלתא הוא חיצוניותו זהו מו"ס [מוחא סתימאה] כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שכ"ב ספ"ה

Ailleurs, ces trois niveaux de la Torah et des mitsvot sont expliqués d'une manière quelque peu différente : le niveau intérieur (pnimiyout) de Kéter (la Couronne), dont la Gulgalta est l'aspect extérieur ('hitsoniyout), est la Mo'ha Stima'a, comme il est écrit dans Etz Chaim, Sha'ar 22, fin du chapitre 5.

וזהו ב' בחי' והבחי' הג' מלמעלה למטה היא חכמה דאצילות דאורייתא מחכמה נפקת מחכמה דאצילות והמצות הן מבחי' גלגלתא שמתפשטת גם למטה ומלבשת גם לבחינת חכמה דאצילות כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שם.

Ce sont là deux niveaux. Le troisième niveau, de haut en bas, est la 'Hokhma (sagesse) du Monde d'Atsilout (Émanation), car « la Torah procède de la 'Hokhma », de la 'Hokhma d'Atsilout ; et les mitsvot relèvent du niveau de la Gulgalta, qui s'étend aussi vers le bas et revêt également le niveau de la 'Hokhma d'Atsilout, comme il est écrit dans Etz Chaim, là-bas.

35 ולכן יש מעלה בתורה שהיא בחי' פנימית כי חכמה מוחא משא"כ המצות מבחינת גלגלתא שהיא חיצונית כמו עצם הגלגלת החופף על המוחין.

Il y a donc un avantage dans la Torah, qui relève du niveau intérieur (pnimiyout), car 'Hokhma (sagesse) est le cerveau ; les mitsvot, en revanche, relèvent du niveau de Goulgalta, qui est extérieur ('hitsoniyout), comme l'os du crâne qui recouvre le cerveau.

ויש מעלה במצות שמבחינת גלגלתא שהם חיצוניות של בחינה היותר עליונה הוא בחינת ח"ס [חכמה סתימאה] דעתיקא כו' שהיא בחינת פנימית הכתר ממש.

Les mitsvot ont cependant un avantage : puisqu'elles relèvent du niveau de Goulgalta, elles constituent la dimension extérieure du niveau le plus élevé, à savoir la 'Hokhma cachée ('Hokhma Stima'a) d'Atika, etc., qui est la dimension véritablement intérieure de Kéter (la Couronne).

ועד"ז יש לומר ג"כ פי' רישא וגלגלתא ומוחי. רישא היינו פנימית הכתר מו"ס [מוחא סתימאה] וגלגלתא היינו סיום חיצוניותו ומוחי הוא חב"ד [חכמה בינה ודעת] דאצילות.

De même, on peut également expliquer le sens de «la Tête, le Crâne et les Cerveaux» : la «Tête» désigne la dimension intérieure de Kéter, Mo'ha Stima'a ; le «Crâne», l'extrémité de sa dimension extérieure ; et les «Cerveaux», 'Hokhma, Bina (compréhension) et Daat (connaissance) du Monde d'Atsilout (Émanation).

ועמ"ש מענין זה בביאור ע"פ אני כו' אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים כו'. וע' עוד מענין בעטרה שעטרה לו אמו בזהר פ' נח (דף ע"ד א')

Voyez ce qui est écrit à ce sujet dans l'explication sur [le verset] «Moi, etc., qui vous ai fait sortir du pays d'Égypte», etc. Voyez également ce qui est dit au sujet de «la couronne dont sa mère l'a couronné» dans le Zohar, Parshas Noach (folio 74a),

ובפ' בשלח (דנ"ח א') ופ' יתרו (פ"ד א') ובמשפטים (דף ק' ע"ב) ויקרא (ד"ד ב') ופ' אחרי (דע"ז [דעבודה זרה] ב') ainsi que dans Parshas Beshalach (folio 58a), Parshas Yisro (84a), Mishpatim (folio 100b), Vayikra (4b) et Parshas Acharei (77b).

והנה במשנה סוף תענית משמע דביום חתונתו זה מתן תורה היינו יוהכ"פ [יום הכפורים] שבו נתנו לוחות אחרונות

Or, la Michna, à la fin de Taanis, laisse entendre que «le jour de son mariage : c'est le don de la Torah» désigne Yom Kippour, jour où furent données les secondes Tables,

כדפרש"י [כדפירש רש"י / כדפירוש רש"י] שם ובודאי דביוהכ"פ [דביום הכפורים] שייך בחינת גילוי בעטרה שעטרה כו' שהוא ענין בחינה הג' הנ"ל שמלמטה למעלה וכמ"ש ע"פ ביום השלישי יקימנו.

comme l'explique Rachi à cet endroit. Il est certain que la révélation de «la couronne dont [sa mère] l'a couronné», etc., concerne Yom Kippour ; elle correspond au troisième niveau mentionné précédemment, qui va du bas vers le haut, comme il est écrit à propos du verset : «Au troisième jour, Il nous relèvera.»

36 וזהו ג"כ שעטרה לו אמו כי כל העליות ביוהכ"פ [ביום הכפורים] ע"י בינה כו' וענין שאו ידיכם קדש וברכו כו' כמו שהאם מברכת את בנה עד"מ

Et c'est aussi [le sens de] « dont sa mère le couronna », car toutes les ascensions de Yom Kippour se font par l'intermédiaire de Bina (compréhension), etc. ; et [c'est] le sens de « Élevez vos mains dans la sainteté et bénissez », etc., comme une mère bénit son fils, à titre d'analogie.

והיינו ענין לא זו מחבבה עד שקראה אמי כנזכר לעיל היינו כנודע שאו"א [שאבא ואימא] מלבישים לזרועות דא"א וכמ"ש מענין זה גבי תנופת שתי הלחם ע"ג [על גבין] שני הכבשים בפרשה אמור.

Et c'est le sens de « Il ne cessa de la chérir jusqu'à ce qu'il l'appelle "Ma mère" », comme mentionné plus haut ; c'est-à-dire, comme on le sait, qu'Abba et Imma ('Hokhma et Bina) revêtent les bras d'Arieh Anpin ; et il est écrit à ce sujet, au sujet de l'agitation des deux pains au-dessus des deux agneaux, dans la paracha Emor.

37 וא"כ כשמשיכים ברכה והמשכה לז"א מאו"א [מאבא ואימא] הנה ברכה והמשכה זו הו ג"כ מזרועות דא"א המלובשים בהם.

Ainsi, lorsque la bénédiction et l'influx sont attirés vers Zeir Anpin (les attributs émotionnels) depuis Abba et Imma ('Hokhma et Bina), cette bénédiction et cet influx proviennent également des bras d'Arieh Anpin, qui sont revêtus en eux.

וזהו ממש כמו הברכה שהיא על ידי הידים כמ"ש וישלח ישראל את ימינו וישת על ראש אפרים כו'

C'est exactement comme une bénédiction donnée par les mains, ainsi qu'il est écrit : « Israël étendit sa main droite et la posa sur la tête d'Ephraïm », etc.

ועד"ז פ"י בספר עמק המלך שער י"א פ"ג [פרק ג'] ושער ט"ו פרק קמ"ח ענין שאו ידיכם קדש שהוא סוד אבא שבתוכו יד ימין דא"א וברכו את הוי' שהוא ז"א כו'

Dans le même sens, le livre Emek HaMelech, Sha'ar 11, chapitre 3, et Sha'ar 15, chapitre 148, explique « Élevez vos mains dans la sainteté » comme le mystère d'Abba, en qui se trouve la main droite d'Arieh Anpin, et « bénissez Havaya », qui désigne Zeir Anpin, etc.

ועיינ מ"ש מענין המשכה זו שמחסד דא"א בז"א על ידי או"א [אבא ואימא] בד"ה הוי' יחתו מריביו.

Voyez aussi ce qui est écrit au sujet de cet influx, depuis le 'Hessed (bonté) d'Arieh Anpin vers Zeir Anpin, par l'intermédiaire d'Abba et Imma, dans le discours qui commence par « D.ieu : ceux qui s'opposent à Lui seront brisés ».

38 וכדי להיות המשכה זו הוא ע"י שאו ידיכם שהוא ענין שמע ישראל ובשכמל"ו [וברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד].

ועיין בע"ח [בעץ חיים] של"א פ"ז [פרק ז'] ע"פ וארבע הידות יהיה לכם והחמישית לפרעה

Et afin que cette effusion ait lieu, cela se fait par «Élevez vos mains», qui correspond à «Écoute, Israël» et à «Béni soit le Nom de la gloire de Son règne à jamais». Voir aussi Etz Chaim, Sha'ar 31, chapitre 7, à propos de [ce verset]: «Les quatre parts (yados) seront à vous, et la cinquième à Pharaon»:

כי ב' ידות דא"א תרוייהו שקילי כחדא ונקי' יד אחת מלבד דלית שמאלא בהאי עתיקא דהא עתיקא כולא ימינא כו'

les deux mains de Arich Anpin sont toutes deux égales et comptent comme une seule; on les appelle une seule main, car «il n'y a pas de gauche dans cet Atika, car Atika est entièrement à droite», etc.;

וע"ז נאמר והחמישית לפרעה שהיא אימא עילאה הנקרא פרעה דתמן אתגליין ואתפרעין כל נהורין כנוזר בזהר ויגש (ד"ר"י [דרבינו יצחק]) ועיין בזהר בשלח (דס"ג ע"ב)

et c'est à ce sujet qu'il est dit: «Et la cinquième à Pharaon». Il s'agit de la Imma supérieure, appelée Pharaon, «car là, toutes les lumières sont révélées et mises à nu (ispar'in)», comme il est mentionné dans le Zohar, Vayigash (folio 210); voir aussi le Zohar, Beshalach (folio 63b).

נמצא כי יד דא"א מתגלה באימא עילאה. וז"ש [וזהו שכתוב] בר"ח [בראשית חכמה] שער הענוה ספ"א [סוף פרק א'] דאימא נקרא אוצר מתנת חנם כו'.

Il s'ensuit que la main de Arich Anpin se révèle dans la Imma supérieure. C'est ce qui est écrit dans Reishis Chochmah, Sha'ar HaAnavah, fin du chapitre 1: la Imma est appelée «le trésor du don gratuit», etc.

ולכן ע"י שאו ידיכם שהוא בחינת כלות הנפש בק"ש [בקריאת שמע] שע"ז ממשיכים מבחי' א"א ואו"א [ואבא ואימא] בז"א זהו ענין לא זז מחבבה עד שקראה אמי. ועמ"ש מזה בד"ה רני ושמחי וגו':

C'est pourquoi, par «Élevez vos mains», qui représente le niveau de l'âme s'épuisant dans son désir (kelot hanéfesh) pendant le Chéma, on attire du niveau de Arich Anpin et de Abba et Imma ('Hokhma et Bina) vers Zeir Anpin (les attributs émotionnels). C'est là le sens de: «Il ne cessa de la chérir jusqu'à ce qu'Il l'appelle "Ma mère"». Voir ce qui est écrit à ce sujet dans le discours qui commence par «Chante et réjouis-toi», etc.

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/shir-hashirim/19/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak